

Αιτιολογική Έκθεση

Σχέδιο νόμου «Τροποποίηση διατάξεων Κώδικα Ελληνικής Ιθαγένειας - Ενσωμάτωση στην ελληνική έννομη τάξη των Οδηγιών 2011/98/ΕΕ σχετικά με ενιαία διαδικασία υποβολής αίτησης για τη χορήγηση στους πολίτες τρίτων χωρών ενιαίας άδειας διαμονής και εργασίας στην επικράτεια κράτους μέλους και σχετικά με κοινό σύνολο δικαιωμάτων για τους εργαζομένους από τρίτες χώρες που διαμένουν νομίμως σε κράτος μέλος και 2014/36/ΕΕ σχετικά με τις προϋποθέσεις εισόδου και διαμονής πολιτών τρίτων χωρών με σκοπό την εποχιακή εργασία και άλλες διατάξεις»

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟ

ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ ΔΙΑΤΑΞΕΩΝ ΚΩΔΙΚΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΙΘΑΓΕΝΕΙΑΣ

Με τις προτεινόμενες τροποποιήσεις ρυθμίζεται η εκκρεμότητα της δυνατότητας κτήσης ιθαγένειας σε τέκνα αλλοδαπών που γεννιούνται στην Ελλάδα, καθώς και σε αλλοδαπούς που έχουν αποφοιτήσει από Ελληνικά σχολεία στην Ελλάδα, μετά την έκδοση της 460/2013 απόφασης της Ολομέλειας του Συμβουλίου της Επικρατείας με την οποία κηρύχθηκαν αντισυνταγματικές οι διατάξεις του άρθρου 1Α του Κώδικα Ελληνικής Ιθαγένειας, όπως είχε εισαχθεί με το άρθρο 1 του ν. 3838/2010 και του άρθρου 24 του ν. 3838/2010.

Με το **άρθρο 1** του σχεδίου νόμου τροποποιείται η διάταξη του άρθρου 1Α του ΚΕΙ, που είχε εισαχθεί με το άρθρο 1 του ν. 3838/2010 και ρυθμίζουν τις προϋποθέσεις κτήσης Ελληνικής ιθαγένειας από τέκνα αλλοδαπών που γεννιούνται στην Ελλάδα και από αλλοδαπούς που έχουν αποφοιτήσει από Ελληνικά σχολεία ή σχολές ΑΕΙ ή ΤΕΙ της χώρας. Με το **άρθρο 2** του σχεδίου νόμου εισάγονται μεταβατικές διατάξεις που ρυθμίζουν περιπτώσεις αλλοδαπών που πληρούν τις προϋποθέσεις υπαγωγής στις διατάξεις του Κώδικα Ελληνικής Ιθαγένειας, όπως τροποποιούνται με τις διατάξεις του παρόντος καθώς και την εξέταση αιτήσεων κτήσεων ελληνικής ιθαγένειας που είχαν μείνει εκκρεμείς στις υπηρεσίες με βάση τις προϊσχύουσες διατάξεις του ν. 3838/2010.

Με το **άρθρο 3** ρυθμίζεται η δυνατότητα αποβολής της Ελληνικής ιθαγένειας για όσους αλλοδαπούς απέκτησαν αυτήν όντας ανήλικοι, εντός προθεσμίας από την ενηλικίωσή τους.

Με το **άρθρο 4** προβλέπεται η σύσταση Επιτροπής για τη σύνταξη νέου Κώδικα Ελληνικής ιθαγένειας.

Ανάλυση κατ' άρθρο:

Άρθρο 1

«Αντικατάσταση του άρθρου 1Α του ΚΕΙ»

Με τις προτεινόμενες ρυθμίσεις του άρθρου 1, νομοθετείται η δυνατότητα κτήσης της ελληνικής ιθαγένειας με δήλωση υπό τις προϋποθέσεις που προβλέπει ο νόμος. Λόγος της ρύθμισης είναι η αναγκαιότητα διασφάλισης της ομαλής ανάπτυξης και ένταξης στην ελληνική κοινωνία των αλλοδαπών παιδιών που γεννήθηκαν ή μεγάλωσαν στην Ελλάδα. Ηθικό και πολιτικό θεμέλιό της είναι η αποτελεσματική διεύρυνση της δημοκρατίας η οποία προϋποθέτει τον αυτοκαθορισμό των ορίων του “δήμου”, της πολιτικής κοινότητας· τον προσδιορισμό τέλος, του “ποιοι είμαστε”. Το ερώτημα αφορά τον πυρήνα της λαϊκής κυριαρχίας, υποκείμενο της οποίας είναι ο ελληνικός λαός, ο οποίος αποφασίζει τη σύνθεσή του. Δύο αιώνες περίπου νεότερης ελληνικής ιστορίας, κύματα εσωτερικής μετανάστευσης, αποδημίας, προσφυγιάς και παλιννόστησης, κυρίως δε η υποδοχή εντατικών μεταναστευτικών ροών από τις αρχές της δεκαετίας του '90-μαρτυρούν ότι τα όρια της πολιτικής κοινότητας δεν είναι στατικά.

Σύμφωνα λοιπόν με την ιστορία της, η ελληνική πολιτική κοινότητα εξ αντικειμένου προκύπτει από τη σύμπτωση των βουλήσεων των ανθρώπων που ενσωματώνονται σε μια εθνική συλλογικότητα που ζει μαζί και συναπαρτίζεται από τον Ελληνισμό της διασποράς. Αυτή η βούληση αφορά σήμερα ένα σημαντικό αριθμό αλλοδαπών που είναι ριζωμένοι στην Ελλάδα. Αφορά πρωτίστως τα παιδιά τους, τα οποία γεννιούνται, ανατρέφονται και εκπαιδεύονται στη χώρα μας, διαμορφώνοντας, με τον τρόπο αυτό, ελληνική εθνική ταυτότητα. Κατά συνέπεια, το ελληνικό έθνος είναι κοινότητα καταγωγής υπό την έννοια του άρθρου 1, παρ. 1 ΚΕΙ που θεμελιώνει το ονομαζόμενο δίκαιο του αίματος ως τεχνική κτήσης της ελληνικής ιθαγένειας. Είναι όμως και έθνος επιλογής και συνείδησης. Σφυρηλατεί τους δεσμούς αλληλεγγύης των μελών του πάνω στο κριτήριο της κοινής βούλησης του ανήκειν σε αυτό, ανεξαρτήτως της καταγωγής των ανθρώπων. Έτσι, συγκροτείται ο ελληνικός λαός που επεξεργάζεται την ενότητά του κοιτώντας στο μέλλον με δεδομένη και καθοριστική την ιστορία και την πολιτιστική του κληρονομιά.

Με βάση τις προηγούμενες παραδοχές, χαραγμένες στην πολιτική ιστορία της Ελλάδας, ειδικότερα προβλέπεται:

Η ρύθμιση της **παραγράφου 1** του προτεινόμενου νέου άρθρου 1Α του Κ.Ε.Ι. αφορά τη λεγόμενη «δεύτερη γενιά», δηλαδή τα γεννημένα στην Ελλάδα παιδιά νομίμων μεταναστών. Σύμφωνα με την υπόψη παράγραφο, τέκνο αλλοδαπών που γεννιέται στην Ελλάδα θεμελιώνει δικαίωμα κτήσης της ελληνικής ιθαγένειας. Η θεμελίωση του δικαιώματος τελεί υπό τον όρο της εγγραφής του στην πρώτη δημοτικού ελληνικού σχολείου και της συνέχισης παρακολούθησης του σχολείου κατά το χρόνο υποβολής της αίτησης. Δεύτερη προϋπόθεση είναι η προηγούμενη νόμιμη συνεχής διαμονή του ενός εκ των γονέων του παιδιού επί πέντε τουλάχιστον έτη πριν από τη γέννησή του. Αν το τέκνο γεννήθηκε πριν τη συμπλήρωση της άνω πενταετούς διαμονής, το δικαίωμα κτήσης της ελληνικής ιθαγένειας θεμελιώνεται με την συμπλήρωση δεκαετούς μόνιμης και νόμιμης διαμονής του γονέα. Το τέκνο αλλοδαπών αποκτά την ελληνική ιθαγένεια εφόσον κατά τον χρόνο υποβολής της κοινής δήλωσης-αίτησης των γονέων του συνεχίζει να

παρακολουθεί ελληνικό σχολείο, οι δύο γονείς είναι νόμιμα στη χώρα και ο ένας τουλάχιστον εξ αυτών κατέχει συγκεκριμένο τύπο άδειας διαμονής.

Τα βασικά κριτήρια αφενός της νόμιμης διαμονής των γονέων του τέκνου στη χώρα τόσο κατά τον χρόνο υποβολής της σχετικής από κοινού δήλωσης-αίτησής τους και αφετέρου της νόμιμης συνεχούς διαμονής του ενός γονέα επί τουλάχιστον πενταετία πριν από τη γέννηση αυτού, συνδυαζόμενο με το νέο στοιχείο της κατοχής ενός εξ' αυτών κατά το χρόνο υποβολής της σχετικής δήλωσης-αίτησης συγκεκριμένης άδειας διαμονής, αποτελεί τεκμήριο ουσιαστικής ένταξής τους στην ελληνική κοινωνία. Κρίσιμο δε είναι το γεγονός ότι η κατεχόμενη από τον ένα τουλάχιστον γονέα άδεια συγκεκριμένου τύπου αποτελεί στην πλειοψηφία των περιπτώσεων, τύπο άδειας μακράς διάρκειας η οποία, παρέχοντας στον κάτοχό της αυξημένα δικαιώματα, προσδίδει στην διαμονή αυτού και της οικογένειάς του ουσιαστικά χαρακτηριστικά κοινωνικής ενσωμάτωσης.

Πέραν των ανωτέρω, προβλέφθηκε επιπλέον στην εν λόγω ρύθμιση και η απαίτηση όχι μόνο εγγραφής στην Α' τάξη ελληνικού δημοτικού σχολείου αλλά και συνέχισης της παρακολούθησης, κατά τον χρόνο υποβολής της δήλωσης-αίτησης, ελληνικού σχολείου, εφόσον η αίτηση υποβληθεί σε μεταγενέστερο χρόνο. Η εγγραφή και παρακολούθηση του σχολείου αποτελεί την εξατομικευμένη ένδειξη ότι ο αλλοδαπός γονέας, πέραν από μακρό χρόνο νόμιμης και μόνιμης παραμονής στη χώρα, εισήγαγε το παιδί του στο ελληνικό εκπαιδευτικό σύστημα.

Η νέα ρύθμιση, δεν αποδίδει την ελληνική ιθαγένεια στο αλλοδαπό τέκνο από τη γέννηση, αλλά και λόγω γέννησης την κρίσιμη στιγμή που το παιδί εισάγεται στο ελληνικό σχολείο, ύστερα από έντεκα χρόνια νόμιμης διαμονής του γονέα εκ των οποίων τα πέντε προ της γέννησης και τα έξι μετά από αυτή. Εφόσον το παιδί που φοιτά σε ελληνικό σχολείο έχει γεννηθεί και διαμένει νόμιμα στην Ελλάδα πριν την παρέλευση της πενταετίας της νόμιμης διαμονής του ενός γονέα, το δικαίωμα κτήσης της ιθαγένειας μετακυλιέται στο μέλλον με την συμπλήρωση δέκα ετών νόμιμης παραμονής του γονέα.

Τούτο γίνεται προκειμένου να εξομαλυνθεί η κατάσταση κατά την οποία ένα τέκνο αλλοδαπού που γεννήθηκε πριν τη συμπλήρωση της πενταετίας νόμιμης παραμονής του γονέα να μπορέσει και αυτό να αποκτήσει την ελληνική ιθαγένεια εγκαίρως, στις πρώτες τάξεις του δημοτικού σχολείου, εκεί δηλαδή όπου πράγματι το παιδί αρχίζει πράγματι να έχει ανάγκη την συμπερίληψή του στις τάξεις του ελληνικού λαού, καθώς για πρώτη φορά βρίσκεται συντεταγμένα εντός μιας διοικητικής δομής του ελληνικού κράτους ανάμεσα σε υπόλοιπα παιδιά ημεδαπών και αλλοδαπών. Σε αυτήν ακριβώς τη στιγμή της πρώιμης κοινωνικοποίησης είναι που το παιδί έχει κατεξοχήν ανάγκη την ελληνική ιθαγένεια.

Η μέριμνα του νομοθέτη στην προκείμενη ρύθμιση είναι διττή. Ο πρώτος στόχος είναι να μπορέσει να διασφαλίσει ότι η ελληνική ιθαγένεια αποκτιέται από πρόσωπο του οποίου το βιοτικό πρόγραμμα προβλέπεται τεκμηριωμένα και εξατομικευμένα να υλοποιηθεί στην Ελλάδα. Για το λόγο αυτό, αποδίδεται καθοριστική σημασία σε ένα ικανό χρονικό διάστημα πριν τη γέννηση για τους γονείς, ειδικά μάλιστα για τον έναν γονέα, και

οριστικός τίτλος διαμονής που παραπέμπει σε πολυετή παραμονή στην Ελλάδα. Σε δεύτερο στάδιο, απαιτείται και ένα εξίσου σημαντικό διάστημα μετά τη γέννηση, έτσι ώστε να διασφαλιστεί ότι η οικογένεια του τέκνου συνεχίζει να κατοικεί στην Ελλάδα και μετά τη γέννηση του παιδιού. Τέλος, το εμβληματικό γεγονός που θεμελιώνει κατόπιν αυτού του σωρευτικού διαστήματος το δικαίωμα κτήσης της ελληνικής ιθαγένειας είναι η εγγραφή στο δημοτικό, καθοριστική πλέον ένδειξη ότι η οικογένεια έχει πλέον αναπόδραστα συνδέσει τις βιοτικές της σχέσεις και το μέλλον της με την Ελλάδα και πως οι γονείς έχουν συνομολογήσει ότι το παιδί τους θα αποκτήσει ελληνική παιδεία. Τέλος, τη στιγμή της εγγραφής στην Α' Δημοτικού το ίδιο το παιδί έχει ήδη περάσει έναν χρόνο στο ελληνικό νηπιαγωγείο, γεγονός που σημαίνει ότι έχει ήδη εισαχθεί σε μια διαδικασία σχολικής ένταξης. Όλα τα παραπάνω διασφαλίζουν, σε κάθε περίπτωση, το "animum" των γονέων και επομένως και του τέκνου για ενσωμάτωση, καθώς αποτελούν στοιχεία ικανά να τεκμηριώσουν το γεγονός ότι οι γονείς έχουν επιλέξει τη χώρα ως μόνιμο τόπο εγκατάστασής τους, συμμετέχουν στην οικονομική και κοινωνική ζωή αυτής, σεβόμενοι τις συνταγματικές αξίες του ελληνικού πολιτεύματος και ότι συνεπώς τα τέκνα τους θα ανατραφούν σε περιβάλλον που θα ευνοήσει την περαιτέρω ομαλή ένταξή τους.

Ο δεύτερος - ισότιμος ως προς την σημασία του - στόχος είναι να διασφαλιστεί η κτήση της ιθαγένειας από το τέκνο κατά τη διάρκεια της παιδικής ηλικίας. Αυτό, είναι η απόλυτη προτεραιότητα, όπως εξάλλου προκύπτει συγκριτικά και από τη μελέτη άλλων ευρωπαϊκών κρατών με μακρά παράδοση δικαίου του αίματος που τα τελευταία χρόνια έχουν εισάγει στην έννομη τάξη τους, είτε στοιχεία του δικαίου του εδάφους, είτε του δικαίου της διαμονής. Η ελληνική πολιτεία αναγνωρίζει ότι επτά χρόνια νόμιμης παραμονής αποτελεί ικανό λόγο ώστε κάποιος αλλοδαπός (λεγομένης «πρώτης γενιάς») να θεμελιώνει δικαίωμα υποβολής αίτησης για την κτήση της ελληνικής ιθαγένειας με πολιτογράφηση. Για το λόγο αυτό και μόνο, το ελληνικό κράτος δεν είναι δυνατό να αρνείται την κτήση της ιθαγένειας για δεκαοχτώ ολόκληρα χρόνια στο παιδί του. Μέχρι σήμερα - με την εξαίρεση κατά το διάστημα που εφαρμόστηκε το προηγούμενο 1^Α του Κώδικα Ελληνικής Ιθαγένειας στην Ελλάδα - συμβαίνει το εξής παράδοξο: η πρώτη μεταναστευτική γενιά μέσα σε δέκα χρόνια να δύναται, εφόσον θέλει, να αποκτήσει ιθαγένεια, ενώ η δεύτερη γενιά, αντικειμενικά πιο κοντά στη νέα πατρίδα - πολύ συχνά χωρίς καν άλλη πατρίδα - παρά στη χώρα καταγωγής των γονέων, να πρέπει να περιμένει να διαβεί το κατώφλι των 18 ετών, ανεξαρτήτως του γεγονότος ότι ζει στην Ελλάδα. Δημιουργείται εντέλει μια άδικη κατάσταση για όσα παιδιά γεννήθηκαν και μεγαλώνουν στη χώρα, καθώς τα πρώτα χρόνια στη ζωή ενός ανθρώπου είναι τα κατεξοχήν κρίσιμα για τη διαμόρφωση κοινωνικής και άρα εθνικής ταυτότητας.

Με τη συνδρομή επομένως των ως άνω προβλεπόμενων αντικειμενικών κριτηρίων πιστοποιείται ένας επαρκής ουσιαστικός δεσμός τόσο των γονέων όσο και του ίδιου του τέκνου με την ελληνική κοινωνία, ικανός να διασφαλίσει την επίτευξη του σκοπού της ομαλής ενσωμάτωσής τους στην οικονομική και κοινωνική ζωή της χώρας, δηλ. στην ελληνική κοινωνία.

Με τις **παραγράφους 2 και 3** του νέου άρθρου 1Α του Κ.Ε.Ι. εισάγεται ρύθμιση που επιτρέπει την κτήση της Ελληνικής Ιθαγένειας στη λεγόμενη «μιάμιση γενιά», δηλαδή τα παιδιά μεταναστών που ναι μεν δεν γεννήθηκαν στην Ελλάδα, έχουν όμως διανύσει ένα ικανό διάστημα παραμονής στη χώρα διερχόμενα επιτυχώς του ελληνικού εκπαιδευτικού συστήματος. Οι προτεινόμενες ρυθμίσεις, λαμβάνοντας υπόψη ότι πρόκειται για πρόσωπα που μεγαλώνουν μέσα στους κόλπους της ελληνικής κοινωνίας, χρησιμοποιούν την ελληνική γλώσσα ως μέσο επικοινωνίας και μετέχουν της ελληνικής παιδείας εξοικειούμενα με τα ήθη, τα έθιμα και την πολιτιστική παράδοση της χώρας, εισάγουν εκ νέου αντικειμενικά κριτήρια που αναμφισβήτητα τεκμηριώνουν την απαιτούμενη ουσιαστική ένταξή τους στην ελληνική κοινωνία.

Πιο συγκεκριμένα:

Σύμφωνα με την **παράγραφο 2** ο ανήλικος αλλοδαπός που κατοικεί μόνιμα και νόμιμα στην Ελλάδα θεμελιώνει δικαίωμα κτήσης της ελληνικής ιθαγένειας λόγω φοίτησης σε ελληνικό σχολείο στην Ελλάδα εφόσον έχει ολοκληρώσει επιτυχώς την παρακολούθηση είτε εννέα τάξεων ελληνικού σχολείου είτε έξι τάξεων δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης ελληνικού σχολείου.

Προβλέπεται επομένως η ολοκλήρωση επιτυχούς παρακολούθησης εννέα τάξεων σε ελληνικό σχολείο, εκτός από την περίπτωση επιτυχούς φοίτησης επί εξαιτία στους δύο κύκλους της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης (Γυμνάσιο - Λύκειο). Αναδεικνύεται έτσι με τη νέα ρύθμιση η βαρύνουσα σημασία της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης ως προς το ρόλο της για την ενταξιακή πορεία των ανήλικων αλλοδαπών. Επιπρόσθετα στις διατάξεις αυτές η θέση ως προϋπόθεση της μόνιμης και νόμιμης παραμονής του ανήλικου στη χώρα εξασφαλίζει τυπικά και ουσιαστικά μια προϋπάρχουσα ένταξή του στην ελληνική κοινωνία, καθώς και τη σύνδεση των βιοτικών σχέσεων του με τη χώρα, τεκμαίροντας την συνέχιση του βίου του στην Ελλάδα.

Σύμφωνα δε με την **παράγραφο 3** η θεμελίωση δικαιώματος κτήσης της ελληνικής ιθαγένειας επεκτείνεται και στον αλλοδαπό που κατοικεί μόνιμα και νόμιμα στην Ελλάδα και είναι απόφοιτος Τμήματος ή Σχολής ελληνικού ΑΕΙ ή ΤΕΙ, με την προϋπόθεση ότι αυτός είναι και κάτοχος απολυτηρίου δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης ελληνικού σχολείου στην Ελλάδα. Ειδικά για τη συγκεκριμένη ρύθμιση πρέπει να αναφερθεί ότι δεν αφορά αλλοδαπούς που για διάφορους λόγους επέλεξαν να φοιτήσουν στην ελληνική τριτοβάθμια εκπαίδευση, αλλά εκείνους οι οποίοι παρακολούθησαν επιτυχώς ελληνικό σχολείο και συμμετείχαν σε εξετάσεις για την εισαγωγή τους στα ΑΕΙ και ΤΕΙ της χώρας, από τα οποία και επιτυχώς αποφοίτησαν. Και σε αυτήν την περίπτωση το τυπικό κριτήριο της νόμιμης παραμονής στην χώρα συνδυάζεται με το ουσιαστικό κριτήριο της ελληνικής εκπαίδευσης ως βασικό μηχανισμό ενσωμάτωσης στην ελληνική κοινωνία, ούτως ώστε να τεκμηριώνεται ο γνήσιος δεσμός του αλλοδαπού προς την ελληνική κοινωνία.

Συμπερασματικά, σημειώνεται ότι τα ακόλουθα τρία διαφορετικά χρονικά διαστήματα στην εκπαίδευση, τα οποία προσδιορίστηκαν βάσει του επιπέδου δυσκολίας που απαιτεί

κάθε βαθμίδα της εκπαίδευσης:

- εννέα έτη, χρονικό διάστημα που ανταποκρίνεται στην υποχρεωτική εκ του Συντάγματος εννεαετή εκπαίδευση,
- έξι έτη που αντιστοιχούν σε όλο το φάσμα της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης ή
- ολοκλήρωση των σπουδών στην ελληνική δευτεροβάθμια εκπαίδευση, που αποδεικνύεται με το απολυτήριο λυκείου, εισαγωγή σε ελληνικό ΑΕΙ ή ΤΕΙ μετά από εξετάσεις και επιτυχή περάτωση των σπουδών στην τριτοβάθμια εκπαίδευση,

πιστοποιούν, ως διάστημα ικανό να θεμελιώσει τον αναγκαίο δεσμό με την ελληνική κοινωνία, έναν εγγυημένο βαθμό ένταξης των υπόψη αλλοδαπών, διασφαλίζοντας επαρκώς την σκοπούμενη ομαλή ενσωμάτωσή τους στην ελληνική κοινωνία.

Στην **παράγραφο 4** προσδιορίζονται οι δικαιούμενοι προς σύνταξη της δήλωσης-αίτησης κτήσης της ελληνικής ιθαγένειας η οποία, συνοδευόμενη από τα σχετικά δικαιολογητικά, υποβάλλεται κατευθείαν στις αρμόδιες υπηρεσίες της Αποκεντρωμένης Διοίκησης στην οποία υπάγεται διοικητικά ο Δήμος της διαμονής του/των αιτούντα/ων (άνευ πλέον συμμετοχής στη σχετική διαδικασία των οικείων Δήμων).

Παράλληλα επαναλαμβάνεται η ρύθμιση, βάσει της οποίας υπάρχει ειδική μέριμνα για τον δικαιούμενο υποβολής της σχετικής δήλωσης-αίτησης στα ενδεχόμενα ύπαρξης τέκνου μονογονεϊκής οικογένειας ή δικαιούχου διεθνούς προστασίας καθώς και στις περιπτώσεις ασυνόδευτων ανηλίκων.

Με την **παράγραφο 5** του προτεινόμενου άρθρου 1Α προσδιορίζεται η διοικητική διαδικασία με την οποία αποκτάται η ελληνική ιθαγένεια λόγω γέννησης στην Ελλάδα ή φοίτησης σε ελληνικό σχολείο ή αποφοίτησης από ελληνικό ΑΕΙ ή ΤΕΙ, ενώ σχετικά διευκρινίζεται ότι σε όλες τις δικαιούμενες περιπτώσεις η ελληνική ιθαγένεια αποκτάται από την δημοσίευση της περίληψης της οικείας απόφασης του Γενικού Γραμματέα της Αποκεντρωμένης Διοίκησης στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, μη ανατρέχοντας ουδέποτε σε προηγούμενο χρόνο, είτε της γέννησης είτε συμπλήρωσης του απαιτούμενου χρόνου φοίτησης είτε υποβολής της σχετικής δήλωσης-αίτησης.

Παράλληλα, διευκρινίζεται ότι επειδή οι αιτούντες αλλοδαποί στην περίπτωση κτήσης της ελληνικής ιθαγένειας λόγω αποφοίτησης από ελληνικό ΑΕΙ ή ΤΕΙ στην Ελλάδα είναι ενήλικοι επιβάλλεται ως επιπρόσθετο στάδιο της σχετικής διαδικασίας η προηγούμενη διερεύνηση τυχόν συνδρομής στοιχείων επικινδυνότητας ή κοινωνικής απαξίας, λόγω προηγούμενης ποινικής καταδίκης. Για τον παραπάνω λόγο στη περίπτωση αυτή εφαρμόζονται αναλογικά οι σχετικές διατάξεις της διαδικασίας πολιτογράφησης.

Με την **παράγραφο 6** του προτεινόμενου άρθρου 1Α του Κ.Ε.Ι. προβλέπεται ότι, στην περίπτωση που είτε οι αλλοδαποί γονείς σε περίπτωση γέννησης είτε το ίδιο το ανήλικο τέκνο σε περίπτωση φοίτησης δεν προέβησαν στη σχετική δήλωση-αίτηση κτήσης της ελληνικής ιθαγένειας, ο ενήλικος πλέον αλλοδαπός, που εξακολουθεί να διαμένει νόμιμα και μόνιμα στην Ελλάδα, έχει τη δυνατότητα να υποβάλει τη σχετική δήλωση-αίτηση, μέχρι τη συμπλήρωση του 21ου έτους της ηλικίας του.

Κατά τον ίδιο ως άνω τρόπο λαμβάνεται μέριμνα και για το ενδεχόμενο η θεμελίωση του

δικαιώματος κτήσης της ελληνικής ιθαγένειας λόγω φοίτησης σε ελληνικό σχολείο να τοποθετείται χρονικά μετά την ενηλικίωση του τέκνου και πάντως μέχρι την ηλικία των 23 ετών. Και σε αυτήν την περίπτωση ο ενήλικος πλέον αλλοδαπός μπορεί να προβεί ο ίδιος στις σχετικές ενέργειες, μέσα σε αποκλειστική προθεσμία τριών ετών από την ημερομηνία επιτυχούς αποφοίτησής του και εφόσον εξακολουθεί να διαμένει νόμιμα και μόνιμα στην Ελλάδα.

Κατ' αναλογία, και σε όλες τις ανωτέρω περιπτώσεις κτήσης της ελληνικής ιθαγένειας από ενήλικους αλλοδαπούς επιβάλλεται ο προηγούμενος έλεγχος ασφαλείας και διερεύνησης της ποινικής τους κατάστασης.

Σημειώνεται ότι και εδώ η ελληνική ιθαγένεια αποκτάται από την δημοσίευση της περίληψης της απόφασης του Γενικού Γραμματέα της Αποκεντρωμένης Διοίκησης στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Με την **παράγραφο 7**, αποσαφηνίζεται, προς αποφυγή παρερμηνειών και σε απόλυτη αρμονία με την αρχή της ενότητας της ιθαγένειας γονέων και τέκνων, ότι το τέκνο αλλοδαπού ο οποίος αποκτά την ελληνική ιθαγένεια κατά τις διατάξεις του παρόντος άρθρου αποκτά και αυτό την ελληνική ιθαγένεια, χωρίς άλλη διατύπωση, αν κατά την ημερομηνία κτήσης της ελληνικής ιθαγένειας από τον γονέα του είναι ανήλικο και άγαμο.

7. Με την **παράγραφο 8** και προκειμένου να διασφαλίζεται ότι προσερχόμενος ο αλλοδαπός για την κτήση της ελληνικής ιθαγένειας, από τον ίδιο ή το τέκνο του, δεν έχει εκκρεμότητες όσον αφορά το καθεστώς νόμιμης διαμονής του, επαναλαμβάνεται ως απαίτηση η διαμονή του να μην είναι απλώς νόμιμη αλλά να υφίσταται δυνάμει οριστικού αποκλειστικά τίτλου. Με αυτόν τον τρόπο αποκλείεται το ενδεχόμενο η δήλωση-αίτηση να διενεργείται κατέχοντας λ.χ. απλή βεβαίωση υποβολής δικαιολογητικών ή απλό δελτίο αιτήσαντος ασύλου.

Με την **παράγραφο 9** προσδιορίζονται καταρχήν τα απαραίτητα έγγραφα και δικαιολογητικά που πιστοποιούν τόσο τα στοιχεία της ταυτότητας του αιτούντος ενήλικου αλλοδαπού ή του ανήλικου αλλοδαπού όσο και την ύπαρξη συγγενικής σχέσης μεταξύ του ανήλικου για τον οποίο υποβάλλεται δήλωση-αίτηση κτήσης ιθαγένειας και των γονέων του.

Τέλος, παρέχεται προς τον Υπουργό Εσωτερικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης εξουσιοδότηση να μπορεί με απόφασή του να μεταβάλλει (προσθέτοντας, καταργώντας ή τροποποιώντας) ανάλογα με τις προκύπτουσες ανάγκες τα απαραίτητα προς υποβολή των δηλώσεων-αιτήσεων κτήσης της ελληνικής ιθαγένειας έγγραφα.

Με την **παράγραφο 10** εισάγεται ρύθμιση σύμφωνα με την οποία ο αιτών, εφόσον είναι ενήλικος, δύναται με υπεύθυνη δήλωσή του που συνοδεύει τη σχετική δήλωση -αίτηση να προβεί σε εξελληνισμό των ονοματεπωνυμικών του στοιχείων, δηλ. να ζητήσει:

- τη μετατροπή σε ελληνική εκδοχή της κατάληξης του κυρίου ονόματος και του επωνύμου του,
- την ορθή απόδοσή τους στην ελληνική γλώσσα που λόγω της χρήσης υποκοριστικού ή λόγω του αλφαβήτου της χώρας προέλευσής τους δεν έχουν αποδοθεί ορθώς,

- τη μετατροπή της ορθογραφίας τους.

Διευκρινίζεται ότι με τη νέα αυτή διαδικασία, η οποία σκοπεί στην ακόμα μεγαλύτερη ομαλή ένταξη και ενσωμάτωση των δικαιούμενων αλλοδαπών, δεν επιτρέπεται η ριζική αλλαγή του ονόματος ή του επωνύμου τους ή και των δύο μαζί.

Με την **παράγραφο 11** επαναλαμβάνεται η πρόβλεψη περί καταβολής παραβόλου ύψους 100 ευρώ, το οποίο εισπράττεται υπέρ του Δημοσίου.

Άρθρο 2

Μεταβατικές διατάξεις

Με τις προτεινόμενες διατάξεις των παραγράφων 1 έως και 3 του άρθρου 2 εισάγονται, για λόγους ισότιμης μεταχείρισης, ειδικές ρυθμίσεις μεταβατικού χαρακτήρα. Ειδικότερα: Περιεχόμενο της **παραγράφου 1** αποτελεί η αποσαφήνιση του γεγονότος ότι την ελληνική ιθαγένεια λόγω γέννησης στη χώρα μπορούν να κτηθούν, εφόσον συντρέχουν στο πρόσωπό τους οι απαιτούμενες σύμφωνα με τις νέες διατάξεις προϋποθέσεις, και τα τέκνα αλλοδαπών που έχουν γεννηθεί στην Ελλάδα και είναι ανήλικα κατά το χρόνο δημοσίευσης του παρόντος νόμου. Η γέννηση επομένως στην Ελλάδα, ως αυτοτελή νομική βάση θεμελίωσης του δικαιώματος κτήσης της ελληνικής ιθαγένειας, πληρουσών και των λοιπών προϋποθέσεων, δεν αφορά μόνο στα παιδιά που θα γεννηθούν στη χώρα μετά τη δημοσίευση του νόμου αλλά και τα παιδιά που έχουν ήδη γεννηθεί υπό την προϋπόθεση της ανηλικότητάς τους κατά το χρόνο δημοσίευσης του νόμου αυτού.

Με την **παράγραφο 2** λαμβάνεται μέριμνα για τις εκκρεμείς, σύμφωνα με το προγενέστερο νομοθετικό πλαίσιο, αιτήσεις κτήσης της ελληνικής ιθαγένειας λόγω γέννησης στην Ελλάδα ή φοίτησης σε ελληνικό σχολείο στην Ελλάδα, οι οποίες ήδη με τη διαρροή από το Νοέμβριο του έτους 2012 της κρίσης του Συμβουλίου της Επικρατείας και πριν ακόμα λάβει χώρα η δημοσίευση της απόφασης 460/2013 κατέστησαν εν τοις πράγμασι ανενεργές, αφού η εξέτασή τους από τις αρμόδιες υπηρεσίες ανεστάλη με σχετική εγκύκλιο του τότε Αναπληρωτή Υπουργού Εσωτερικών επί μακρό χρονικό διάστημα, άνευ ούτε έκδοσης σχετικής απορριπτικής του Γενικού Γραμματέα της οικείας Αποκεντρωμένης Διοίκησης πράξης αλλά και ούτε επιστροφής του καταβληθέντος από τους αιτούντες ποσού ύψους εκατό (100) ευρώ.

Για τις εν λόγω εκκρεμείς αιτήσεις, η αναστολή εξέτασης των οποίων αναμφισβήτητα δημιούργησε για χιλιάδες δικαιούχους ένα καθεστώς εκτεταμένης νομικής ανασφάλειας, διευκρινίζεται ότι αυτές παραμένουν σε εκκρεμότητα άνευ υποχρέωσης υποβολής καινούριας δήλωσης-αίτησης και εκ νέου καταβολής παραβόλου, εξεταζόμενες όμως κατά προτεραιότητα υπό τους όρους και τη διαδικασία του νέου άρθρου 1Α του ΚΕΙ και υπό την έννοια συνδρομής των ανά περίπτωση απαιτούμενων νέων προϋποθέσεων κτήσης της ελληνικής ιθαγένειας κατά τον χρόνο δημοσίευσης του υπόψη νόμου.

Με την **παράγραφο 3** χορηγείται τριετής προθεσμία υποβολής της σχετικής δήλωσης-αίτησης η οποία έχει ως αφητηρία τη δημοσίευση του υπόψη νόμου προκειμένου για ενήλικους κατά τον ως άνω χρόνο αλλοδαπούς που πληρούν ήδη τις προϋποθέσεις

κτήσης της ελληνικής ιθαγένειας λόγω φοίτησης σε ελληνικό σχολείο στην Ελλάδα ή αποφοίτησης από ελληνικό ΑΕΙ ή ΤΕΙ στην Ελλάδα, όπως αυτές ορίζονται στις παραγράφους 2, 3 και 6β του νέου άρθρου 1Α. Η πρόβλεψη της ως άνω δυνατότητας κρίνεται αναγκαία, καθόσον σε διαφορετική περίπτωση οι παραπάνω κατηγορίες αλλοδαπών θα στερούνταν αδικώς τη δυνατότητα κτήσης της ελληνικής ιθαγένειας.

Τα ποινικά κωλύματα της πολιτογράφησης που προβλέπονται με το άρθρο 5 και ο έλεγχος ασφαλείας του άρθρου 5Β του Κ.Ε.Ι. τυγχάνουν εφαρμογής και για την απόκτηση της ελληνικής ιθαγένειας σύμφωνα με τις παραπάνω ρυθμίσεις, εφαρμοζομένων αναλόγως των αντιστοίχων διαδικασιών και προθεσμιών που προβλέπονται για την πολιτογράφηση.

Και σε αυτές τις περιπτώσεις η ελληνική ιθαγένεια αποκτάται από τη δημοσίευση της περίληψης της σχετικής πράξης του Γενικού Γραμματέα της Αποκεντρωμένης Διοίκησης στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Τέλος, με τη ρύθμιση της παραγράφου 4 προβλέπεται ότι από την δημοσίευση του υπόψη νόμου καταργείται το άρθρο 24 του Ν. 3838/2010.

Άρθρο 3

Αντικατάσταση του άρθρου 19 του ΚΕΙ

Με την προτεινόμενη ρύθμιση του υπόψη άρθρου η δυνατότητα αποβολής της ελληνικής ιθαγένειας δεν αφορά μόνο στα τέκνα πολιτογραφηθέντων Ελλήνων τα οποία απέκτησαν την ελληνική ιθαγένεια δυνάμει του άρθρου 11 του ΚΕΙ, αλλά επεκτείνεται και σε εκείνα τα τέκνα που απέκτησαν την ελληνική ιθαγένεια κατόπιν δήλωσης των γονέων τους, κατ' εφαρμογή του νέου άρθρου 1Α καθώς και του άρθρου 14 του ΚΕΙ.

Άρθρο 4

Σύσταση Επιτροπής για την σύνταξη Κώδικα Ελληνικής Ιθαγένειας

Η εν λόγω ρύθμιση συστήνει ειδική επιτροπή για τη σύνταξη ολοκληρωμένου σχεδίου Κώδικα Ελληνικής Ιθαγένειας που θα υποβληθεί στη Βουλή για να κυρωθεί κατά τη διαδικασία που προβλέπει το άρθρο 76 παράγραφος 6 του Συντάγματος.

ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ

ΕΝΣΩΜΑΤΩΣΗ ΤΩΝ ΟΔΗΓΙΩΝ 2011/98/ΕΕ ΚΑΙ 2014/36/ΕΕ

Με το σχέδιο νόμου ενσωματώνονται στην ελληνική έννομη τάξη δύο Οδηγίες του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και ρυθμίζονται θέματα μεταναστευτικής νομοθεσίας. Ειδικότερα, ενσωματώνονται οι Οδηγίες του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου 2011/98/ΕΕ σχετικά με την ενιαία διαδικασία υποβολής αίτησης για τη χορήγηση στους υπηκόους τρίτων χωρών ενιαίας άδειας διαμονής και εργασίας στην επικράτεια κράτους μέλους και σχετικά με κοινό σύνολο δικαιωμάτων για τους εργαζομένους από τρίτες χώρες που διαμένουν νομίμως σε κράτος μέλος και 2014/36/ΕΕ σχετικά με τις προϋποθέσεις εισόδου και διαμονής υπηκόων τρίτων χωρών με σκοπό την

εποχιακή εργασία.

Λαμβανομένων υπόψη των γεγονότων ότι αφενός υφίσταται στην ελληνική έννομη τάξη «Κώδικας Μετανάστευσης και Κοινωνικής Ένταξης» (ν.4152/2014), εφεξής «Κώδικας», με τις διατάξεις του οποίου κωδικοποιήθηκε η νομοθεσία για τη νόμιμη μετανάστευση, ώστε να χρησιμοποιηθεί ως εργαλείο για την εδραίωση μιας ολοκληρωμένης εθνικής μεταναστευτικής πολιτικής, αφετέρου ότι το περιεχόμενο των δύο Οδηγιών καλύπτεται σε μεγάλο βαθμό από το ήδη υφιστάμενο εθνικό δίκαιο, κρίθηκε (βάσει και των αναφερομένων στο εγχειρίδιο για την ορθή ενσωμάτωση των Οδηγιών) ότι δεν είναι απαραίτητη η μεταφορά των ρυθμίσεων των Οδηγιών με αυτοτελή νομοθετήματα, αλλά η ενσωμάτωσή τους με τροποποίηση, αντικατάσταση και συμπλήρωση του Κώδικα, όπου απαιτείται.

Παράλληλα, μετά την ψήφιση του προτεινόμενου σχεδίου νόμου, θα υπάρξει κοινοποίηση στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή με παράθεση, υπό τη μορφή του πίνακα αντιστοίχισης, των διατάξεων των δύο Οδηγιών, καθώς επίσης των ισχυουσών και νέων εθνικών διατάξεων που ενσωματώνουν τα δύο ενωσιακά νομοθετήματα.

Ειδικότερα:

Με το **άρθρο 5** προσδιορίζεται ο σκοπός του υποβληθέντος νομοθετήματος, ήτοι η ενσωμάτωση των ανωτέρω Οδηγιών και η τροποποίηση και συμπλήρωση των διατάξεων των ν.4251/2014 (Α΄ 80) και ν.4147/2013 (Α΄ 98).

Με το **άρθρο 6** ενσωματώνεται η Οδηγία 2011/98/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με την ενιαία διαδικασία υποβολής αίτησης για τη χορήγηση στους πολίτες τρίτων χωρών ενιαίας άδειας διαμονής και εργασίας στην επικράτεια κράτους μέλους.

Με το **άρθρο 7** ενσωματώνεται η Οδηγία 2014/36/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με την εισδοχή πολιτών τρίτων χωρών με σκοπό την εποχική εργασία.

Με το **άρθρο 8** γίνονται μικρές διορθωτικές παρεμβάσεις στον Κώδικα, λόγω πρακτικών δυσκολιών που παρατηρήθηκαν κατά την εφαρμογή του, ενώ, παράλληλα, ενσωματώνονται στον Κώδικα ρυθμίσεις για τη χορήγηση αδειών για ανθρωπιστικούς λόγους και άλλες διατάξεις.

Ανάλυση κατ' άρθρο

Άρθρο 5

Με το προτεινόμενο άρθρο 5 του παρόντος σχεδίου νόμου προσδιορίζεται ο σκοπός των ενσωματούμενων Οδηγιών και η τροποποίηση και η συμπλήρωση των διατάξεων των ν.4251/2014 (Α΄ 80) και ν.4147/2013 (Α΄ 98).

Άρθρο 6

Σκοπός του προτεινόμενου άρθρου 6 του παρόντος σχεδίου νόμου είναι η προσαρμογή της ελληνικής νομοθεσίας στην Οδηγία 2011/98/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου «σχετικά με ενιαία διαδικασία υποβολής αίτησης για τη χορήγηση στους

πολίτες τρίτων χωρών ενιαίας άδειας διαμονής και εργασίας στην επικράτεια κράτους μέλους και σχετικά με κοινό σύνολο δικαιωμάτων για τους εργαζομένους από τρίτες χώρες που διαμένουν νομίμως σε κράτος μέλος».

Ειδικότερα, με τις ρυθμίσεις της εν λόγω οδηγίας θεσπίζεται ένα σύνολο κοινών κανόνων που θα διέπουν τη διαδικασία εξέτασης των αιτήσεων για τη χορήγηση ενιαίας άδειας, με στόχο να καταστεί η συνολική διαδικασία έκδοσης της ενιαίας άδειας διαμονής αποτελεσματική και διαφανής, ώστε να διασφαλίζεται το κατάλληλο επίπεδο ασφάλειας δικαίου στους ενδιαφερομένους. Επιπλέον, η οδηγία θεσπίζει ένα σύνολο δικαιωμάτων, για τα οποία κατοχυρώνεται η ίση μεταχείριση των πολιτών του κράτους μέλους και των πολιτών τρίτων χωρών, οι οποίοι δεν έχουν ακόμα αποκτήσει το καθεστώς του επί μακρόν διαμένοντος, αλλά είτε έγιναν δεκτοί στην επικράτεια κράτους μέλους για να εργασθούν, διαμένουν και εργάζονται νόμιμα σε αυτό, είτε έγιναν δεκτοί σε αυτό για άλλους λόγους, πλην της εργασίας (π.χ. οικογενειακή επανένωση), και στη συνέχεια τους δόθηκε πρόσβαση στην αγορά εργασίας του κράτους μέλους σύμφωνα με άλλες διατάξεις του ενωσιακού ή του εθνικού δικαίου.

Τέλος, οι διατάξεις της εν λόγω οδηγίας δεν θίγουν την αρμοδιότητα του κράτους μέλους να ρυθμίζει τις προϋποθέσεις εισδοχής πολιτών τρίτων χωρών στην επικράτειά του, για τις περιπτώσεις που αυτές δεν ρυθμίζονται από το ενωσιακό δίκαιο, καθώς και να καθορίζει τον όγκο εισδοχής πολιτών τρίτων χωρών με σκοπό την εργασία σύμφωνα άλλωστε και με τις διατάξεις του άρθρου 79.5 της Συνθήκης για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣυνθΛΕΕ). Η έννοια της ενιαίας άδειας διαμονής για εργασία προβλεπόταν ήδη στην ελληνική νομοθεσία από το 2005, στο πλαίσιο του προηγούμενου νομοθετικού πλαισίου για τη μετανάστευση (ν.3386/2005), στο οποίο είχε προβλεφθεί η ενοποίηση της άδειας διαμονής και άδειας εργασίας σε μία διοικητική πράξη, ρύθμιση που υφίσταται επίσης στο πλαίσιο των διατάξεων του ισχύοντος από 1/6/2014, ν.4251/2014, «Κώδικας Μετανάστευσης και Κοινωνικής Ένταξης».

Επισημαίνεται ότι η ενσωμάτωση της εν λόγω οδηγίας στην εθνική έννομη τάξη, η καταληκτική προθεσμία ενσωμάτωσης της οποίας έχει ήδη παρέλθει από τις 25.12.2013, γίνεται, εν μέρει, αφενός μέσω των διατάξεων του υφιστάμενου νομοθετικού πλαισίου για την είσοδο και διαμονή πολιτών τρίτων χωρών στην ελληνική επικράτεια, το οποίο θα περιγραφεί αναλυτικά κατωτέρω, αφετέρου μέσω διατάξεων που περιλαμβάνονται στο παρόν άρθρο και συνιστούν καινούρια ρύθμιση και διατάξεων που τροποποιούν υφιστάμενες διατάξεις του Κώδικα.

Ανάλυση κατά παράγραφο του παρόντος άρθρου:

Με την παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου συμπληρώνεται ο ορισμός της σύμβασης εργασίας που περιλαμβάνεται στο στοιχείο (κβ) της παραγράφου 1 του άρθρου 1 του ν.4251/2014 με την προσθήκη σχετικού ορισμού για τον εργαζόμενο τρίτης χώρας.

Με την παράγραφο 2 του παρόντος άρθρου προστίθεται στον ορισμό της άδειας διαμονής που περιλαμβάνεται στο στοιχείο (ιστ) της παραγράφου 1 του άρθρου 1

«Ορισμοί» του ν.4251/2014 εδάφιο που αφορά στον ειδικότερο ορισμό της ενιαίας άδειας διαμονής (άρθρο 2, στοιχείο γ της Οδηγίας και άρθρο 6, παρ.1 της Οδηγίας), με τον οποίο καθορίζεται ο τύπος αυτής, καθώς και η αναγραφή των προϋποθέσεων πρόσβασης στην αγορά εργασίας, βάσει της οποίας επιτρέπεται στον πολίτη τρίτης χώρας να διαμένει νόμιμα στην ελληνική επικράτεια με σκοπό την εργασία.

Με την παράγραφο 3 προστίθεται νέος ορισμός σε αυτούς του άρθρου 1 του ν.4251/2014 ως στοιχείο νζ) που αφορά την έννοια της ενιαίας διαδικασίας υποβολής αίτησης ως κάθε διαδικασία που οδηγεί, βάσει ενιαίας αίτησης που υποβάλλεται από πολίτη τρίτης χώρας, σε απόφαση σχετικά με την εν λόγω αίτηση, με σκοπό να του χορηγηθεί άδεια διαμονής για εργασία στην ελληνική επικράτεια.

Με την παράγραφο 4 αντικαθίσταται το στοιχείο ιε) της παραγράφου 1 του άρθρου 1 του ν.4251/2014 που αφορά στον ορισμό της θεώρησης μακράς διάρκειας (εθνική θεώρηση - Visa D).

Με την παράγραφο 5 προστίθεται νέο άρθρο 2Α στο ν.4251/2014, μετά το άρθρο 2 «Πεδίο εφαρμογής» του Κώδικα, με το οποίο ενσωματώνεται το άρθρο 3 «Πεδίο εφαρμογής» της Οδηγίας για την ενιαία άδεια διαμονής. Πιο συγκεκριμένα, με τις διατάξεις της παραγράφου 1 του άρθρου 2 Α ορίζεται ότι οι ρυθμίσεις περί ενιαίας άδειας διαμονής εφαρμόζονται σε:

α. πολίτες τρίτων χωρών που ζητούν την αρχική χορήγηση άδειας διαμονής στην ελληνική επικράτεια με σκοπό την εργασία,

β. πολίτες τρίτων χωρών που κατέχουν άδεια διαμονής στην ελληνική επικράτεια σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 15, 16, 17, 19, 52, 61, 64, 72, 76, 81, 98, 99, 108, 114, 122 και 123 του παρόντος,

γ. πολίτες τρίτων χωρών που εισέρχονται ή έχουν γίνει δεκτοί στην ελληνική επικράτεια σύμφωνα με κάθε άλλη διάταξη με την οποία προβλέπεται η έκδοση άδειας διαμονής με δικαίωμα εργασίας.

Από την άλλη πλευρά, οι διατάξεις περί ενιαίας άδειας διαμονής δεν εφαρμόζονται:

α. στις κατηγορίες προσώπων που ορίζονται στο άρθρο 2, παρ.1 του παρόντος,

β. στα μέλη οικογένειας πολιτών της Ένωσης που άσκησαν ή ασκούν το δικαίωμα ελεύθερης κυκλοφορίας εντός της Ευρωπαϊκής Ένωσης σύμφωνα με τα οριζόμενα στο π.δ.106/2007 (Α΄ 135),

γ. στους πολίτες τρίτων χωρών οι οποίοι μαζί με τα μέλη της οικογένειάς τους, ανεξαρτήτως εθνικότητας, απολαμβάνουν δικαιωμάτων ελεύθερης κυκλοφορίας ισοδύναμων με εκείνα των πολιτών της Ένωσης δυνάμει συμφωνιών, είτε μεταξύ της Ένωσης και των κρατών μελών, είτε μεταξύ της Ένωσης και τρίτων χωρών,

δ. σε όσους εμπίπτουν στις διατάξεις του π.δ.219/2000 «Μέτρα για την προστασία των εργαζομένων που αποσπώνται για την εκτέλεση προσωρινής εργασίας στο έδαφος της Ελλάδας, στο πλαίσιο διεθνικής παροχής υπηρεσιών» (Α΄ 190), με το οποίο προσαρμόστηκε η ελληνική νομοθεσία στην Οδηγία 96/71/ΕΚ της 16ης Δεκεμβρίου 1996 σχετικά με την απόσπαση εργαζομένων στο πλαίσιο παροχής υπηρεσιών, καθ' όσο

διάστημα είναι αποσπασμένοι στην Ελλάδα,

ε. στα πρόσωπα που έχουν υποβάλει αίτηση για εισδοχή ή έχουν γίνει δεκτοί στην ελληνική επικράτεια σύμφωνα με τις διατάξεις της Οδηγίας 2014/66/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 15ης Μαΐου 2014 , σχετικά με τις προϋποθέσεις εισόδου και διαμονής υπηκόων τρίτων χωρών στο πλαίσιο ενδοεταιρικής μετάθεσης,

στ. στα πρόσωπα που έχουν υποβάλει αίτηση για εισδοχή ή έχουν γίνει δεκτοί στην ελληνική επικράτεια ως εποχικοί εργαζόμενοι,

ζ. στους επί μακρόν διαμένοντες σε κράτος - μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης σύμφωνα με την οδηγία 2003/109/ΕΚ και τα άρθρα 88 έως 106 του παρόντος,

η. σε πολίτες τρίτων χωρών οι οποίοι υπόκεινται σε διαδικασία επιστροφής, σύμφωνα με τις διατάξεις του ν.3907/2011 (Α' 7) ή του ν.3386/2005 (Α' 212), η οποία έχει ανασταλεί για πραγματικούς ή νομικούς λόγους,

θ. σε πρόσωπα που έχουν υποβάλει αίτηση για εισδοχή ή έχουν γίνει δεκτοί στην ελληνική επικράτεια ως αυτοαπασχολούμενοι εργαζόμενοι σύμφωνα με το άρθρο 16, παρ.4 του παρόντος,

ι. σε πρόσωπα που έχουν υποβάλει αίτηση για εισδοχή ή έχουν γίνει δεκτοί ως ναυτικοί προς απασχόληση ή εργασία υπό οποιαδήποτε ιδιότητα σε πλοίο νηολογημένο σε κράτος μέλος ή που φέρει τη σημαία κράτους μέλους,

ια. σε πρόσωπα που έχουν γίνει δεκτά για λόγους σπουδών.»

Η παράγραφος 2 του άρθρου 2 Α ουσιαστικά συμπληρώνει την παράγραφο 9 του άρθρου 8 «Χορήγηση άδειας διαμονής» του ν.4251/2014 με την προσθήκη εδαφίου, με το οποίο ενσωματώνεται στην εθνική έννομη τάξη το άρθρο 5, παράγραφοι 2 και 4 της Οδηγίας. Ειδικότερα, καθορίζεται μεταξύ άλλων τετράμηνη προθεσμία για την έκδοση ή ανανέωση της ενιαίας άδειας διαμονής, από την ημερομηνία υποβολής της αίτησης, εκτός εάν ορίζεται μικρότερο διάστημα στις διατάξεις του Κώδικα.. Συναφώς, στο ίδιο εδάφιο ρυθμίζεται το θέμα της προσκόμισης συμπληρωματικών δικαιολογητικών, από τους ενδιαφερόμενους και τάσσεται σχετική προθεσμία για την υποβολή αυτών που δεν μπορεί να υπερβαίνει τους δύο (2) μήνες. Τέλος με την εν λόγω διάταξη προβλέπεται ότι η ανωτέρω προθεσμία μπορεί να παραταθεί μέχρι τρεις (3) μήνες σε εξαιρετικές περιπτώσεις που έχουν σχέση με την πολυπλοκότητα της εξέτασης της αίτησης, ενώ εφόσον δεν ληφθεί απόφαση εντός της προθεσμίας που προβλέπεται στην παρούσα παράγραφο, εφαρμόζονται οι ρυθμίσεις των άρθρων 4 και 10 του Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας που κυρώθηκε με το άρθρο πρώτο του ν. 2690/1999 (ΦΕΚ Α' 45), όπως ισχύει.

Η παράγραφος 3 του άρθρου 2 Α συμπληρώνει την παράγραφο 3 του άρθρου 11 «Διαδικασία καθορισμού όγκων εισδοχής για εργασία» του ν.4251/2014 για τον καθορισμό όγκων εισδοχής στην ελληνική επικράτεια για εργασία με την προσθήκη πρόβλεψης ότι μια αίτηση για χορήγηση ενιαίας άδειας διαμονής θεωρείται अपαράδεκτη, εάν εφαρμόζονται όγκοι εισδοχής και έχει συμπληρωθεί ο προβλεπόμενος ανώτατος αριθμός θέσεων εργασίας σύμφωνα με το άρθρο 11 («Αίτηση μετάκλησης πολιτών τρίτης

χώρας για εξαρτημένη εργασία»), παράγραφος 1 του Κώδικα

Στην **παράγραφο 4** του άρθρου 2Α περιγράφεται η υποχρέωση ενημέρωσης στους κατόχους ενιαίας άδειας διαμονής για τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις που απορρέουν από την άδεια τους σύμφωνα με τις διατάξεις του εδαφίου ε, της παραγράφου 2 του άρθρου 2 του ν.4018/2011 (Α' 215), ώστε να ενσωματωθεί στην έννομη τάξη το στοιχείο δ του άρθρου 11 της Οδηγίας.

Η **παράγραφος 6 ενσωματώνει το άρθρο 15 της Οδηγίας** και συμπληρώνει το άρθρο 135 «Εποπτεία εφαρμογής» του Κώδικα για τον ορισμό του Υπουργείου Εσωτερικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης ως αρμόδιας εθνικής αρχής για την παροχή στοιχείων, μία φορά κάθε έτος και για πρώτη φορά όχι αργότερα από τις 25 Δεκεμβρίου 2014, στην Επιτροπή, σύμφωνα με τον Κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 862/2007 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Ιουλίου 2007, περί κοινοτικών στατιστικών για τη μετανάστευση και τη διεθνή προστασία στατιστικά στοιχεία για τον αριθμό των πολιτών τρίτων χωρών στους οποίους χορηγήθηκε ενιαία άδεια διαμονής κατά τη διάρκεια του προηγούμενου ημερολογιακού έτους, κατά τα οριζόμενα στον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 862/2007. Σημειώνεται ότι από το έτος 2015 η υποχρέωση υποβολής σχετικών στατιστικών δεδομένων για τις ενιαίες άδειες που χορηγεί η χώρα μας, όπως και όλα τα κράτη μέλη της ΕΕ, αναμένεται να ενσωματωθεί στις υποχρεώσεις που απορρέουν ήδη από τον ως άνω κανονισμό για τις κοινοτικές στατιστικές και για τις άδειες διαμονής να αποστέλλονται εντός του πρώτου εξαμήνου του επομένου έτους από το έτος αναφοράς.

Διατάξεις της οδηγίας που έχουν ενσωματωθεί ήδη μέσω των διατάξεων του υφιστάμενου νομοθετικού πλαισίου για την είσοδο και διαμονή πολιτών τρίτων χωρών στην ελληνική επικράτεια

Ειδικότερα:

Άρθρο 1 (Αντικείμενο) παράγραφος 1 στοιχείο α) της Οδηγίας

Πρόκειται για ρύθμιση στην οποία περιγράφεται ο ένας από τους δύο σκοπούς της οδηγίας, και ιδίως αυτός που αφορά τον καθορισμό μιας ενιαίας διαδικασίας υποβολής αίτησης για τη χορήγηση ενιαίας άδειας, η οποία θα επιτρέπει στους πολίτες τρίτων χωρών να διαμένουν σε ένα κράτος μέλος για εργασία. Στόχος είναι να απλουστευθούν οι διαδικασίες εισδοχής των συγκεκριμένων προσώπων και να διευκολυνθεί ο έλεγχος του καθεστώτος τους. Συνιστά ρύθμιση που έχει ενσωματωθεί ήδη από τα άρθρα 8 «Χορήγηση άδειας διαμονής» και 9 «Ανανέωση άδειας διαμονής» του ν.4251/2014, στα οποία περιγράφεται η διαδικασία υποβολής αίτησης για τη χορήγηση και ανανέωση αδειών διαμονής σε πολίτες τρίτων χωρών που έχουν εισέλθει στην Ελλάδα για έναν από τους λόγους του Κώδικα.

Άρθρο 1, παράγραφος 1 στοιχείο β) της Οδηγίας

Κατά το μέρος που η Οδηγία αναφέρεται στο σημείο αυτό στην υποχρέωση καθορισμού ενός κοινού συνόλου δικαιωμάτων που απολαμβάνουν οι εργαζόμενοι, πολίτες τρίτων χωρών που διαμένουν νόμιμα στην ελληνική επικράτεια, αυτή περιλαμβάνεται ήδη στο άρθρο 21 του ν.4251/2014.

Άρθρο 1, παράγραφος 2 της Οδηγίας

Αφορά στη διατήρηση επιφύλαξης της εθνικής αρμοδιότητας των κ-μ της ΕΕ όσον αφορά την εισδοχή πολιτών τρίτων χωρών στις αγορές εργασίας τους, ρύθμιση η οποία υφίσταται ήδη στο πλαίσιο του άρθρου 11 «Διαδικασία καθορισμού όγκων εισδοχής για εργασία» του ν.4251/2014. Στο άρθρο αυτό προβλέπεται η εφαρμογή των όγκων εισδοχής για εξαρτημένη εργασία, εποχική απασχόληση, μετάκληση αλιεργατών και απασχόληση υψηλής ειδίκευσης εργασία στην ελληνική επικράτεια.

Άρθρο 2 της Οδηγίας (Ορισμοί)

Ο ορισμός του υπηκόου τρίτης χώρας περιλαμβάνεται στο άρθρο 1, παράγραφος 1, εδάφιο β του ν.4251/2014.

Άρθρο 4 της Οδηγίας (Ενιαία διαδικασία υποβολής αίτησης)

Παράγραφοι 1 και 2

Στις εν λόγω παραγράφους ορίζεται η διαδικασία για την έκδοση ή ανανέωση ενιαίας άδειας (π.χ. ποιος υποβάλλει την αίτηση, εξέταση αίτησης, κλπ.), θέματα τα οποία καλύπτονται από τα άρθρα 8 και 9 του ν.4251/2014. Στα άρθρα αυτά προβλέπεται, οριζόντια, η διαδικασία για τη χορήγηση και την ανανέωση της άδειας διαμονής, η οποία άλλωστε ήδη ισχύει και ως διαδικασία για τη χορήγηση και ανανέωση της ενιαίας άδειας διαμονής για εργασία.

Παράγραφος 3

Η εν λόγω διάταξη, σύμφωνα με την οποία η διαδικασία της ενιαίας αίτησης δεν θίγει τη διαδικασία χορήγησης εθνικής θεώρησης εισόδου για εργασία, συμπλέκεται με τα αναφερόμενα στο άρθρο 5, παράγραφος 7 του ν.4251/2014 («Η εθνική θεώρηση εισόδου εκδίδεται βάσει των αντίστοιχων για την άδεια διαμονής νομοθετικών ρυθμίσεων του παρόντος και η διάρκεια της συναρτάται, κατά περίπτωση, με εκείνη της προβλεπόμενης διαμονής»), σε συνδυασμό με το άρθρο 6, στοιχείο β του ν.4251/14 στο οποίο ορίζεται, ως γενική προϋπόθεση δικαιώματος διαμονής, η προηγούμενη (μέσω άλλης διακριτής διαδικασίας, για την οποία είναι αρμόδιες οι ελληνικές προξενικές αρχές) κατοχή ισχύουσας εθνικής θεώρησης εισόδου για έναν από τους λόγους του Κώδικα, υπό την επιφύλαξη των ειδικότερων ρυθμίσεων αυτού.

Άρθρο 5 της Οδηγίας (Αρμόδια αρχή)

Παράγραφος 1

Ο καθορισμός της αρμόδιας υπηρεσίας για την παραλαβή της αίτησης και την έκδοση της ενιαίας άδειας διαμονής καλύπτεται ήδη από τις διατάξεις των άρθρων 8, παρ.2 και 9, παρ.2 του ν.4251/14.

Παράγραφος 3

Οι σχετικές αποφάσεις κοινοποιούνται γραπτώς στον αιτούντα, σύμφωνα με τις διαδικασίες του άρθρου 10 του ν.4251/2014.

Ενιαία άδεια (Άρθρο 6, παρ.2 της Οδηγίας)

Η εν λόγω διάταξη της Οδηγίας ενσωματώνεται με το άρθρο 7, παρ.3 του ν.4251/2014.

Άδειες διαμονής που εκδίδονται για άλλους σκοπούς πλην της εργασίας (Άρθρο 7 της Οδηγίας)

Η εν λόγω διάταξη της Οδηγίας ενσωματώνεται με το άρθρο 1, στοιχείο ιστ) του ν.4251, καθώς και το άρθρο 7, παρ.3 του ν.4251/2014.

Διαδικαστικές εγγυήσεις (Άρθρο 8, παρ.1 και 2 της Οδηγίας)

Η εν λόγω διάταξη της Οδηγίας ενσωματώνεται με τα άρθρα 10, 24 και 25 (Διαδικαστικές εγγυήσεις) του ν.4251/2014, στο οποίο περιλαμβάνονται ρυθμίσεις που αφορούν κάθε απόφαση περί απόρριψης της αίτησης για την έκδοση, επανέκδοση ή ανανέωση ενιαίας άδειας ή για την ανάκληση αυτής, και ιδίως πληροφορίες για τα διαθέσιμα ένδικα βοηθήματα και τις προθεσμίες άσκησης αυτών. Επίσης, ισχύουν οι διατάξεις του άρθρου 17 του ν.2690/1999, σύμφωνα με το οποίο σε κάθε ατομική διοικητική πράξη πρέπει να περιέχεται αιτιολογία, η οποία περιλαμβάνει τη διαπίστωση της συνδρομής των κατά νόμο προϋποθέσεων για την έκδοσή της. Η αιτιολογία πρέπει να είναι σαφής, ειδική, επαρκής και να προκύπτει από τα στοιχεία του φακέλου, εκτός και αν προβλέπεται ρητώς στο νόμο ότι πρέπει να περιέχεται στο σώμα της πράξης.

Πρόσβαση στην πληροφόρηση (Άρθρο 9 της Οδηγίας) και Ενημέρωση κοινού (άρθρο 14 της Οδηγίας)

Οι διατάξεις των εν λόγω άρθρων της Οδηγίας, και ειδικότερα το άρθρο 9 αυτής ενσωματώνεται από το άρθρο 2, παρ.2 ε του ν.4018/2011, οι Υπηρεσίες Αλλοδαπών και Μετανάστευσης, οι οποίες ορίζονται ως σημεία υποδοχής για την έκδοση και ανανέωση των αδειών διαμονής είναι οι αρμόδιες υπηρεσίες, μεταξύ άλλων και για την παροχή πληροφοριών αναφορικά με τις διαδικασίες, τα δικαιολογητικά και τις προϋποθέσεις που προβλέπει η ισχύουσα νομοθεσία για την έκδοση ή την ανανέωση άδειας διαμονής, καθώς και για τη μετάκληση αλλοδαπού εργατικού δυναμικού.

Συναφώς και σε σχέση με την ενημέρωση του κοινού (άρθρο 14 Οδηγίας) σημειώνεται ότι στην ιστοσελίδα του Υπουργείου Εσωτερικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης αναρτώνται πληροφορίες αναφορικά με το ισχύον νομοθετικό πλαίσιο για την είσοδο και διαμονή πολιτών τρίτων χωρών στην ελληνική επικράτεια, καθώς και διευκρινιστικές οδηγίες για την ενιαία εφαρμογή αυτού. Τέλος, σύμφωνα με τις διατάξεις του ν.3861/2010 (Α΄ 112), όπως αυτός τροποποιήθηκε με τις διατάξεις του ν.4210/2013 (Α΄ 254), στο πλαίσιο του προγράμματος Διαύγεια και με σκοπό τη διαφάνεια των διοικητικών ενεργειών αναρτώνται σε σχετικό ιστότοπο όλες οι εκδοθείσες κανονιστικές πράξεις που αφορούν το σχετικό θέμα.

Τέλη (άρθρο 10 της Οδηγίας)

Η εν λόγω διάταξη της Οδηγίας ενσωματώνεται με το άρθρο 8, παρ.4 και το άρθρο 9, παρ.3 του ν.4251/2014, στο οποίο προβλέπεται ότι μαζί με την αίτηση χορήγησης ή ανανέωσης άδειας διαμονής, ο αιτών πρέπει να καταθέτει παράβολο, όπως τούτο ορίζεται στο άρθρο 132 (Παράβολα-Αναπροσαρμογή προστίμων) του ν.4251/2014.

Δικαιώματα βάσει της ενιαίας άδειας (άρθρο 11, στοιχεία α, β και γ της Οδηγίας)

Ο πολίτης τρίτης χώρας στον οποίο έχει χορηγηθεί ενιαία άδεια διαμονής

απολαμβάνει των δικαιωμάτων του άρθρου 21 του ν.4251/2014. Σε ό,τι αφορά το στοιχείο γ, αυτό καλύπτεται από το άρθρο 7, παράγραφοι 3 και 4 του ν.4251/2014.

Ευνοϊκότερες διατάξεις (άρθρο 13 της Οδηγίας)

Η εν λόγω διάταξη της Οδηγίας ενσωματώνεται με το άρθρο 2, παρ.4 του ν.4251/2014.

Τέλος, το δικαίωμα ίσης μεταχείρισης (άρθρο 12 της Οδηγίας), μεταφέρεται με την προσθήκη άρθρου 21 Α στον Κώδικα μετά το άρθρο 21 «Κοινά δικαιώματα πολιτών τρίτων χωρών» του ν.4251/2014 (άρθρο 3, παράγραφος 5 σχεδίου νόμου), προκειμένου να ρυθμιστεί το θέμα της παροχής ίσης μεταχείρισης σε κατόχους ενιαίας άδειας διαμονής με δικαίωμα εργασίας με τους ημεδαπούς σε μία σειρά από τομείς που προβλέπεται στο άρθρο 1, παράγραφος 1, στοιχείο β αυτής («Αντικείμενο»), καθώς και στο ειδικό άρθρο 12 της Οδηγίας. Η εν λόγω διάταξη κρίνεται πολύ σημαντική, αφού συνιστά και την προστιθέμενη αξία της Οδηγίας.

Ειδικότερα, το δικαίωμα ίσης μεταχείρισης με τους ημεδαπούς αφορά τους εξής τομείς, με τη διατήρηση, όπου προβλέπεται, συγκεκριμένων παρεκκλίσεων ή επιφυλάξεων της ειδικότερης εθνικής νομοθεσίας:

α) τους όρους απασχόλησης, συμπεριλαμβανομένου του κατώτατου επιτρεπόμενου ορίου ηλικίας για εργασία, τις συνθήκες εργασίας, συμπεριλαμβανομένης της αμοιβής και της απόλυσης, του ωραρίου εργασίας, των αδειών και αργιών, καθώς και της υγιεινής και ασφάλειας στον τόπο εργασίας,

β) το δικαίωμα στην απεργία και στην ανάληψη συνδικαλιστικής δράσης, σύμφωνα με το εθνικό δίκαιο, την ελευθερία του συνεταιρίζεσθαι και της εγγραφής και συμμετοχής σε οργάνωση εργαζομένων ή εργοδοτών ή σε οποιαδήποτε οργάνωση τα μέλη της οποίας ασκούν συγκεκριμένο επάγγελμα, συμπεριλαμβανομένων των πλεονεκτημάτων που παρέχονται από τις οργανώσεις αυτές, μεταξύ των οποίων το δικαίωμα διαπραγμάτευσης και σύναψης συλλογικών συμβάσεων, με την επιφύλαξη των διατάξεων για τη δημόσια τάξη και τη δημόσια ασφάλεια,

γ) την εκπαίδευση και την επαγγελματική κατάρτιση. Το δικαίωμα ίσης μεταχείρισης παρέχεται σε πολίτες τρίτων χωρών, οι οποίοι εργάζονται ή εργάζονταν στο παρελθόν και είναι εγγεγραμμένοι ως άνεργοι και δεν περιλαμβάνει επιδόματα και δάνεια σπουδών και διαβίωσης ή άλλα επιδόματα και δάνεια που χορηγούνται για λόγους εκπαίδευσης. Όσον αφορά την πρόσβαση στην πανεπιστημιακή και τριτοβάθμια εκπαίδευση και την επαγγελματική κατάρτιση που δεν συνδέεται άμεσα με τη συγκεκριμένη απασχόληση, εφαρμόζονται ειδικές προϋποθέσεις περιλαμβανομένης της δέουσας γνώσης της γλώσσας και της πληρωμής των διδάκτρων, σύμφωνα με την εθνική νομοθεσία.

δ) την αναγνώριση διπλωμάτων, πιστοποιητικών και άλλων επαγγελματικών τίτλων, σύμφωνα με τις σχετικές εθνικές διαδικασίες,

ε) τους κλάδους κοινωνικής ασφάλειας, όπως ορίζονται στον Κανονισμό (ΕΚ) αριθμ. 883/2004 του Συμβουλίου, για το συντονισμό των συστημάτων κοινωνικής ασφάλισης στους μισθωτούς, στους μη μισθωτούς και στα μέλη των οικογενειών τους που

διακινούνται εντός της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Οι αρμόδιες υπηρεσίες δεν μπορούν να περιορίσουν τα δικαιώματα αυτά για εργαζομένους τρίτων χωρών οι οποίοι εργάζονται ή εργάστηκαν για ελάχιστο διάστημα έξι μηνών και είναι εγγεγραμμένοι ως άνεργοι.

στ) τα φορολογικά πλεονεκτήματα, υπό την προϋπόθεση ότι ο εργαζόμενος θεωρείται ότι είναι κάτοικος για φορολογικούς σκοπούς στην ελληνική επικράτεια.

Οι αρμόδιες υπηρεσίες παρέχουν ίση μεταχείριση σε περιπτώσεις όπου ο καταχωρισμένος ή συνήθης τόπος διαμονής των μελών της οικογένειας του εργαζομένου τρίτης χώρας για τα οποία αιτείται πλεονεκτημάτων ευρίσκεται εντός της ελληνικής επικράτειας.

ζ) την πρόσβαση και την απόκτηση αγαθών και υπηρεσιών που προσφέρονται στο κοινό, συμπεριλαμβανομένων των διαδικασιών στέγασης σύμφωνα με το εθνικό δίκαιο, υπό την επιφύλαξη της ελευθερίας σύναψης συμβάσεων σύμφωνα με την ενωσιακή και εθνική νομοθεσία.

Οι αρμόδιες υπηρεσίες παρέχουν ίση μεταχείριση στους εργαζομένους τρίτων χωρών οι οποίοι εργάζονται, ενώ μπορούν να μην εφαρμόζουν την ίση μεταχείριση όσον αφορά την πρόσβαση στη στέγαση.

η) τις υπηρεσίες παροχής συμβουλών που προσφέρονται από γραφεία εύρεσης εργασίας.

Επιπλέον το δικαίωμα ίσης μεταχείρισης δεν θίγει το δικαίωμα των αρμόδιων υπηρεσιών να ανακαλούν ή να απορρίπτουν την αίτηση ανανέωσης ενιαίας άδειας διαμονής όταν συντρέχουν οι προϋποθέσεις του άρθρου 24 «Απόρριψη-Ανάκληση άδειας διαμονής» του Κώδικα. Τέλος, ορίζεται ότι οι εργαζόμενοι τρίτων χωρών που μετακινούνται προς τρίτη χώρα ή οι κληρονόμοι των εν λόγω εργαζομένων που διαμένουν σε τρίτη χώρα και οι οποίοι έλκουν δικαιώματα από αυτούς λαμβάνουν τις νόμιμες συντάξεις γήρατος, αναπηρίας και θανάτου, τις οποίες δικαιούνται βάσει της προηγούμενης απασχόλησης αυτών των εργαζομένων, σύμφωνα με τη νομοθεσία που αναφέρεται στο άρθρο 3 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 883/2004, υπό τις ίδιες συνθήκες και στην ίδια κλίμακα όπως οι Έλληνες πολίτες όταν μεταβαίνουν σε τρίτη χώρα.

Άρθρο 7

Σκοπός του προτεινόμενου άρθρου 3 του παρόντος σχεδίου νόμου είναι η προσαρμογή της ελληνικής νομοθεσίας στην Οδηγία **2014/36/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 26^{ης} Φεβρουαρίου 2014 σχετικά με την εισδοχή πολιτών τρίτων χωρών με σκοπό την εποχική εργασία**

Αντικείμενο της Οδηγίας είναι η θέσπιση κοινής διαδικασίας (όροι και προϋποθέσεις) εισόδου και διαμονής των πολιτών τρίτων χωρών, εποχιακών εργαζομένων, οι οποίοι θα απασχοληθούν εποχικά βάσει μίας ή περισσότερων συμβάσεων εργασίας ορισμένου χρόνου και ο προσδιορισμός του πλαισίου δικαιωμάτων τους.

Ειδικότερα, η Οδηγία, (α) καθιερώνει απλουστευμένη διαδικασία εισόδου για τους εποχικά εργαζομένους, η οποία βασίζεται σε κοινούς όρους και κριτήρια (λ.χ. ύπαρξη σύμβασης εργασίας), (β) προβλέπει όριο διάρκειας της εποχικής εργασίας ανά περίοδο δώδεκα μηνών (πέντε έως εννέα μήνες), το οποίο το κράτος μέλος οφείλει κατά την ενσωμάτωση της οδηγίας να προσδιορίσει με ακρίβεια (στην προκειμένη περίπτωση έχει οριστεί η περίοδος των έξι μηνών ως ανώτατη χρονική περίοδος διαμονής ανά δωδεκάμηνο), (γ) εξασφαλίζει στους εποχιακά εργαζομένους από τρίτες χώρες ίση μεταχείριση με τους πολίτες των κρατών μελών σε συγκεκριμένους τομείς, εστιάζοντας, μεταξύ, άλλων στην ύπαρξη εγγυήσεων για την ύπαρξη ικανοποιητικού καταλύματος και (δ) επαναβεβαιώνει την αρμοδιότητα των κρατών μελών περί της αρμοδιότητας τους να ορίζουν τους όγκους εισδοχής.

Ανάλυση κατά παράγραφο του παρόντος άρθρου:

Με την παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου ενσωματώνεται το άρθρο 3 στοιχείο γ) της Οδηγίας και αντικαθίσταται ο ορισμός της εποχικής εργασίας που περιλαμβάνεται στο στοιχείο (κδ) της παραγράφου 1 του άρθρου 1 «Ορισμοί» του Κώδικα

Η παράγραφος 2 τροποποιεί την παράγραφο 3 του άρθρου 11 του Κώδικα προκειμένου να συμπεριληφθεί η πρόβλεψη του άρθρου 7 της Οδηγίας σχετικά με το δικαίωμα του κάθε κ-μ, να καθορίζει τους όγκους εισδοχής των πολιτών τρίτων χωρών που εισέρχονται για εποχική εργασία

Με την παράγραφο 3 αντικαθίσταται το άρθρο 13 του Κώδικα με τις διατάξεις του οποίου καθορίζονταν από την εθνική νομοθεσία τα κριτήρια και οι προϋποθέσεις εισδοχής των εποχικά εργαζόμενων και ορίζεται το πεδίο εφαρμογής αυτής προκειμένου να εισαχθούν στον Κώδικα τα άρθρα 2 παρ. 1, 5, 6, 12, 13, 14 και 20 της Οδηγίας

Με την παράγραφο 4 αντικαθίστανται τα δύο πρώτα εδάφια της παραγράφου 1 και το στοιχείο (α) της ίδιας παραγράφου του άρθρου 18 του Κώδικα με τις διατάξεις του οποίου ρυθμίζονταν τα θέματα εισόδου, άδειας, και διάρκειας διαμονής των εποχιακά εργαζόμενων, καθώς και το ζήτημα της χορήγησης βραχείας διαμονής με δικαίωμα εργασίας σε εποχικά εργαζόμενους, όταν το διάστημα απασχόλησης δεν υπερβαίνει τις ενενήντα ημέρες προκειμένου να συμπεριληφθούν οι διατάξεις των άρθρων 12 παρ. 1, 2, 5 και 6, 13 παρ.1, 14 και 15 της Οδηγίας

Με τις παραγράφους 5 και 6 προστίθενται στον Κώδικα άρθρα 21 Α και 21Β, στα οποία περιλαμβάνονται διατάξεις που αφορούν στην ίση μεταχείριση αφενός των πολιτών, υπηκόων τρίτων χωρών εργαζομένων κατόχων της ενιαίας άδειας (βλ. ανωτέρω περί των δικαιωμάτων των κατόχων της ενιαίας άδειας), αφετέρου των πολιτών τρίτης χώρας, εποχιακά εργαζόμενων με τους ημεδαπούς με το οποίο ενσωματώνονται οι διατάξεις του άρθρου 23 της Οδηγίας

Με την παράγραφο 7 προστίθενται διατάξεις στο άρθρο 18 του Κώδικα που αφορούν στους λόγους μη χορήγησης ή ανάκλησης της άδειας εισόδου για εποχική εργασία, είτε από την αρμόδια υπηρεσία Αλλοδαπών και Μετανάστευσης των Αποκεντρωμένων διοικήσεων της χώρας, είτε από τις αρμόδιες ελληνικές προξενικές

αρχές με τις οποίες ενσωματώνονται οι διατάξεις των άρθρων 8 και 9 της Οδηγίας.

Με την **παράγραφο 9** τροποποιείται το άρθρο 26 του Κώδικα αναφορικά με τη συμπερίληψη στο πεδίο εφαρμογής των άρθρων 83 και 86 του ν. 4052/2014, προκειμένου να ενσωματωθούν τα άρθρα 24 και 25 της Οδηγίας.

Με την **παράγραφο 10** προστίθενται διατάξεις στο άρθρο 26 του Κώδικα προκειμένου να συμπεριληφθούν οι διατάξεις του άρθρου 26 της Οδηγίας σχετικά με την υποχρέωση της χώρας να αποστέλλει στατιστικά στοιχεία στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή

Με την **παράγραφο 11** προστίθενται διατάξεις στο άρθρο 28 του Κώδικα προκειμένου να συμπεριληφθούν οι διατάξεις του άρθρου 17 της Οδηγίας που αφορούν στις κυρώσεις εργοδοτών εποχιακά εργαζόμενων.

Διατάξεις της οδηγίας που έχουν ενσωματωθεί ήδη μέσω των διατάξεων του υφιστάμενου νομοθετικού πλαισίου για την είσοδο και διαμονή πολιτών τρίτων χωρών στην ελληνική επικράτεια

Ειδικότερα:

Άρθρο 3 της Οδηγίας (Ορισμοί)

Ο ορισμός α) περιλαμβάνεται στο άρθρο 1, παράγραφος 1, στοιχείο β του ν.4251/2014.

Ο ορισμός β) περιλαμβάνεται στο άρθρο 1, παράγραφος 1, στοιχείο (κε) του ν. 4251/2014

Ο ορισμός ε) περιλαμβάνεται στο άρθρο 1, παράγραφος 1, στοιχείο (ιδ) του ν. 4251/2014

Ο ορισμός στ) περιλαμβάνεται στο άρθρο 1, παράγραφος 1, στοιχείο (ιε) του ν. 4251/2014

Ο ορισμός ζ) περιλαμβάνεται στο άρθρο 1, παράγραφος 1, στοιχείο (ιστ) του ν. 4251/2014

Άρθρο 4 της Οδηγίας (Ευνοϊκότερες διατάξεις)

Η εν λόγω διάταξη της Οδηγίας ενσωματώνεται με το άρθρο 2, παρ.4 του ν.4251/2014.

Άρθρο 11 της Οδηγίας (Πρόσβαση στις πληροφορίες)

Οι διατάξεις του εν λόγω άρθρου της Οδηγίας, ενσωματώνεται από το άρθρο 2, παρ.2 ε του ν.4018/2011, οι Υπηρεσίες Αλλοδαπών και Μετανάστευσης, οι οποίες ορίζονται ως σημεία υποδοχής για την έκδοση και ανανέωση των αδειών διαμονής είναι οι αρμόδιες υπηρεσίες, μεταξύ άλλων και για την παροχή πληροφοριών αναφορικά με τις διαδικασίες, τα δικαιολογητικά και τις προϋποθέσεις που προβλέπει η ισχύουσα νομοθεσία για την έκδοση ή την ανανέωση άδειας διαμονής, καθώς και για τη μετάκληση αλλοδαπού εργατικού δυναμικού.

Συναφώς, σχετικά με την ενημέρωση του ευρέος κοινού στην ιστοσελίδα του Υπουργείου αναρτώνται πληροφορίες αναφορικά με το ισχύον νομοθετικό πλαίσιο για την είσοδο και διαμονή πολιτών τρίτων χωρών στην ελληνική επικράτεια, καθώς και διευκρινιστικές οδηγίες για την ενιαία εφαρμογή αυτού. Τέλος, σύμφωνα με τις διατάξεις

του ν.3861/2010 (Α' 112), όπως αυτός τροποποιήθηκε με τις διατάξεις του ν.4210/2013 (Α' 254), στο πλαίσιο του προγράμματος Διαύγεια και με σκοπό τη διαφάνεια των διοικητικών ενεργειών αναρτώνται σε σχετικό ιστότοπο όλες οι εκδοθείσες κανονιστικές πράξεις που αφορούν το σχετικό θέμα.

Διαδικαστικές εγγυήσεις (Άρθρο 18 της Οδηγίας)

Η εν λόγω διάταξη της Οδηγίας ενσωματώνεται με τα άρθρα 10, 24 και 25 (Διαδικαστικές εγγυήσεις) του ν.4251/2014, στο οποίο περιλαμβάνονται ρυθμίσεις που αφορούν κάθε απόφαση περί απόρριψης της αίτησης για την έκδοση, επανέκδοση ή ανανέωση ενιαίας άδειας ή για την ανάκληση αυτής, και ιδίως πληροφορίες για τα διαθέσιμα ένδικα βοηθήματα και τις προθεσμίες άσκησης αυτών. Επίσης, ισχύουν οι διατάξεις του άρθρου 17 του ν.2690/1999, σύμφωνα με το οποίο σε κάθε ατομική διοικητική πράξη πρέπει να περιέχεται αιτιολογία, η οποία περιλαμβάνει τη διαπίστωση της συνδρομής των κατά νόμο προϋποθέσεων για την έκδοσή της. Η αιτιολογία πρέπει να είναι σαφής, ειδική, επαρκής και να προκύπτει από τα στοιχεία του φακέλου, εκτός και αν προβλέπεται ρητώς στο νόμο ότι πρέπει να περιέχεται στο σώμα της πράξης.

Τέλη (άρθρο 19 της Οδηγίας)

Η εν λόγω διάταξη της Οδηγίας ενσωματώνεται με το άρθρο 132 (Παράβολα-Αναπροσαρμογή προστίμων) του ν.4251/2014.

Δικαιώματα βάσει της ενιαίας άδειας (άρθρο 22 της Οδηγίας)

Ο πολίτης τρίτης χώρας στον οποίο έχει χορηγηθεί άδεια εισόδου για εποχική εργασία απολαμβάνει των δικαιωμάτων του άρθρου 21 του ν.4251/2014.

Το δικαίωμα ίσης μεταχείρισης (άρθρο 23 της Οδηγίας), μεταφέρεται με την προσθήκη άρθρου 21 Β στον Κώδικα μετά το άρθρο 21 Α του ν.4251/2014, προκειμένου να ρυθμιστεί το θέμα της παροχής ίσης μεταχείρισης σε κατόχους άδειας εισόδου για εποχική εργασία με τους ημεδαπούς σε μία σειρά από τομείς. Η εν λόγω διάταξη κρίνεται πολύ σημαντική, αφού συνιστά και την προστιθέμενη αξία της Οδηγίας.

Ειδικότερα, το δικαίωμα ίσης μεταχείρισης με τους ημεδαπούς αφορά τους εξής τομείς, με τη διατήρηση όπου προβλέπεται συγκεκριμένων παρεκκλίσεων ή επιφυλάξεων της ειδικότερης εθνικής νομοθεσίας:

α) τους όρους απασχόλησης, συμπεριλαμβανομένου και του κατώτατου επιτρεπόμενου ορίου ηλικίας για εργασία, τις συνθήκες εργασίας, συμπεριλαμβανομένης της αμοιβής και της απόλυσης, του ωραρίου εργασίας, των αδειών και αργιών, καθώς και της υγιεινής και ασφάλειας στον τόπο εργασίας,

β) το δικαίωμα στην απεργία και στην ανάληψη συνδικαλιστικής δράσης, σύμφωνα με το εθνικό δίκαιο, την ελευθερία του συνεταιρίζεσθαι και της εγγραφής και συμμετοχής σε οργάνωση εργαζομένων ή εργοδοτών ή σε οποιαδήποτε οργάνωση τα μέλη της οποίας ασκούν συγκεκριμένο επάγγελμα, συμπεριλαμβανομένων των πλεονεκτημάτων που παρέχονται από τις οργανώσεις αυτές, μεταξύ των οποίων το δικαίωμα διαπραγμάτευσης και σύναψης συλλογικών συμβάσεων, με την επιφύλαξη των διατάξεων για τη δημόσια τάξη και τη δημόσια ασφάλεια,

γ) την εκπαίδευση και την επαγγελματική κατάρτιση. Το δικαίωμα ίσης μεταχείρισης παρέχεται σε πολίτες τρίτων χωρών, οι οποίοι εργάζονται ή εργάζονταν στο παρελθόν και είναι εγγεγραμμένοι ως άνεργοι και δεν περιλαμβάνει επιδόματα και δάνεια σπουδών και διαβίωσης ή άλλα επιδόματα και δάνεια που χορηγούνται για λόγους εκπαίδευσης. Όσον αφορά την πρόσβαση στην πανεπιστημιακή και τριτοβάθμια εκπαίδευση και την επαγγελματική κατάρτιση που δεν συνδέεται άμεσα με τη συγκεκριμένη απασχόληση, εφαρμόζονται ειδικές προϋποθέσεις περιλαμβανομένης της δέουσας γνώσης της γλώσσας και της πληρωμής των διδάκτρων, σύμφωνα με την εθνική νομοθεσία.

δ) την αναγνώριση διπλωμάτων, πιστοποιητικών και άλλων επαγγελματικών τίτλων, σύμφωνα με τις σχετικές εθνικές διαδικασίες,

ε) τους κλάδους κοινωνικής ασφάλειας, όπως ορίζονται στον Κανονισμό (ΕΚ) αριθμ. 883/2004 του Συμβουλίου, για το συντονισμό των συστημάτων κοινωνικής ασφάλισης στους μισθωτούς, στους μη μισθωτούς και στα μέλη των οικογενειών τους που διακινούνται εντός της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Οι αρμόδιες υπηρεσίες δεν μπορούν να περιορίσουν τα δικαιώματα αυτά για εργαζομένους τρίτων χωρών οι οποίοι εργάζονται ή εργάστηκαν για ελάχιστο διάστημα έξι μηνών και είναι εγγεγραμμένοι ως άνεργοι.

στ) τα φορολογικά πλεονεκτήματα, υπό την προϋπόθεση ότι ο εργαζόμενος θεωρείται ότι είναι κάτοικος για φορολογικούς σκοπούς στην ελληνική επικράτεια.

Οι αρμόδιες υπηρεσίες παρέχουν ίση μεταχείριση σε περιπτώσεις όπου ο καταχωρισμένος ή συνήθης τόπος διαμονής των μελών της οικογένειας του εργαζομένου τρίτης χώρας για τα οποία αιτείται πλεονεκτημάτων ευρίσκεται εντός της ελληνικής επικράτειας.

ζ) την πρόσβαση και την απόκτηση αγαθών και υπηρεσιών που προσφέρονται στο κοινό, συμπεριλαμβανομένων των διαδικασιών στέγασης σύμφωνα με το εθνικό δίκαιο, υπό την επιφύλαξη της ελευθερίας σύναψης συμβάσεων σύμφωνα με την ενωσιακή και εθνική νομοθεσία.

Οι αρμόδιες υπηρεσίες παρέχουν ίση μεταχείριση στους εργαζομένους τρίτων χωρών οι οποίοι εργάζονται, ενώ μπορούν να μην εφαρμόζουν την ίση μεταχείριση όσον αφορά την πρόσβαση στη στέγαση.

η) τις υπηρεσίες παροχής συμβουλών που προσφέρονται από γραφεία εύρεσης εργασίας.

Επιπλέον το δικαίωμα ίσης μεταχείρισης δεν θίγει το δικαίωμα των αρμόδιων υπηρεσιών να ανακαλούν ή να απορρίπτουν την αίτηση ανανέωσης ενιαίας άδειας διαμονής όταν συντρέχουν οι προϋποθέσεις του άρθρου 24 «Απόρριψη-Ανάκληση άδειας διαμονής» του Κώδικα.

Τέλος, ορίζεται ότι οι εργαζόμενοι τρίτων χωρών που μετακινούνται προς τρίτη χώρα ή οι κληρονόμοι των εν λόγω εργαζομένων που διαμένουν σε τρίτη χώρα και οι οποίοι έλκουν δικαιώματα από αυτούς λαμβάνουν τις νόμιμες συντάξεις γήρατος, αναπηρίας και θανάτου, τις οποίες δικαιούνται βάσει της προηγούμενης απασχόλησης

αυτών των εργαζομένων, σύμφωνα με τη νομοθεσία που αναφέρεται στο άρθρο 3 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 883/2004, υπό τις ίδιες συνθήκες και στην ίδια κλίμακα όπως οι Έλληνες πολίτες όταν μεταβαίνουν σε τρίτη χώρα.

ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ

Ρυθμίσεις Μεταναστευτικής νομοθεσίας

Άρθρο 8

Με την **παράγραφο 1** διορθώνονται παροράματα που υφίστανται στον Ν.4251/2014.

Με την **παράγραφο 2** προστίθεται εδάφιο στην περίπτωση α' του άρθρου 6 του ν. 4251/2014 σύμφωνα με το οποίο κατά την εξέταση του φακέλου των πολιτών τρίτης χώρας που επικαλούνται αντικειμενική αδυναμία κτήσης διαβατηρίου ή ταξιδιωτικού εγγράφου, η αρμόδια κατά το Νόμο Επιτροπή λαμβάνει υποχρεωτικά υπόψη τον βαθμό ένταξης του ενδιαφερομένου στη χώρα.

Με την **παράγραφο 3** τροποποιούνται οι διατάξεις του κεφαλαίου Α του άρθρου 16 του Ν.4251/2014, που αφορούν στη χορήγηση και στην ανανέωση της άδειας διαμονής για επενδυτική δραστηριότητα.

Με την **παράγραφο 4** προστίθεται στο άρθρο 17 του Ν.4251/2014 - προκειμένου να αποφευχθούν καταχρήσεις του νόμου - το κριτήριο της απασχόλησης από την επιχείρηση τουλάχιστο 25 εργαζομένων, προκειμένου να εισέλθουν στη χώρα αφού προηγουμένως λάβουν εθνική θεώρηση εισόδου, πολίτες τρίτων χωρών που πρόκειται να δραστηριοποιηθούν ή να απασχοληθούν, υπό την ιδιότητα του διευθυντικού στελέχους, σε ημεδαπές εταιρείες.

Με την **παράγραφο 5** τροποποιείται η διάταξη του άρθρου 19 του Ν.4251/2014, που αφορά στις προϋποθέσεις για τη χορήγηση εξαιρετικών λόγων και μειώνονται από 10 σε 7 έτη τα συνεχούς διαμονής στη χώρα που απαιτούνται προκειμένου να θεμελιωθεί το δικαίωμα υποβολής σχετικής αίτησης όταν ο ενδιαφερόμενος πολίτης τρίτης χώρας δε διαθέτει προηγούμενη θεώρηση εισόδου ή άδεια διαμονής που έχει λήξει.

Με την **παράγραφο 6** προστίθεται στο ίδιο ως άνω άρθρο διάταξη με την οποία ρυθμίζονται οι προϋποθέσεις για την υποβολή αίτησης για τη χορήγηση άδειας διαμονής για εξαιρετικούς λόγους από πολίτη τρίτης χώρας που κατείχε άδεια διαμονής στην Ελλάδα για πέντε τουλάχιστον έτη κατά την τελευταία δεκαετία πριν την υποβολή της σχετικής αίτησης. Καθώς σε αυτή την περίπτωση η ύπαρξη ισχυρών δεσμών με τη χώρα είναι ιδιαίτερα πιθανή και εφόσον τα δικαιολογητικά είναι πλήρη με την κατάθεση της αίτησης, χορηγείται βεβαίωση κατάθεσης.

Με την **παράγραφο 7** προστίθεται άρθρο στον Κώδικα Μετανάστευσης με το οποίο ενσωματώνεται στον Κώδικα η παραληφθείσα κατά το πρόσφατο παρελθόν διάταξη για τους όρους χορήγησης άδειας διαμονής για ανθρωπιστικούς λόγους σε μια σειρά από κατηγορίες πολιτών τρίτων χωρών. Υπενθυμίζεται ότι για ανωτέρω κατηγορίες πολιτών τρίτων χωρών είχε εν τέλει εκδοθεί η ΚΥΑ 30651/2014. Σήμερα το περιεχόμενο της εν λόγω ΚΥΑ με κάποιες αλλαγές, ενσωματώνεται στο κύριο σώμα του Κώδικα Μετανάστευσης.

Με τις **παραγράφους 8, 9, 10, 11 και 12** τροποποιούνται οι διατάξεις του άρθρου 20 του Ν.4251/2014 προκειμένου να ενισχυθούν τα κίνητρα σε πολίτες τρίτων χωρών που επιθυμούν να επενδύσουν στη χώρα.

Με την **παράγραφο 13** τροποποιείται το πρώτο εδάφιο της παραγράφου 1 του άρθρου 23 του Ν. 4251/2014 προκειμένου να διευκολυνθούν διοικητικές διαδικασίες και δη η δήλωση ανανέωσης διαβατηρίου και γέννησης τέκνου.

Με την **παράγραφο 14** τροποποιείται η περίπτωση β' της παραγράφου 1 του άρθρου 24 του Ν.4251/2014 προκειμένου να εξορθολογιστούν οι διαδικασίες ελέγχου για τη χορήγηση ή ανάκληση αδειών διαμονής.

Με την **παράγραφο 15** διασφαλίζεται και για τα προστατευόμενα μέλη των πολιτών τρίτων χωρών που υπάγονται στις παραγράφους 4 και 5 του άρθρου 25 του Ν. 4251/2014 η χορήγηση αντίστοιχων εγγράφων κατ' εφαρμογή σχετικών διατάξεων της οικογενειακής επανένωσης.

Με την **παράγραφο 16** τροποποιείται η παράγραφος 4 του άρθρου 29 του Κώδικα για λόγους ορθολογικής προσέγγισης και μειώνεται το ύψος των προβλεπόμενων προστίμων που επιβάλλονται σε πρόσωπα που διαμένουν νόμιμα στη χώρα αλλά εργάζονται χωρίς να το επιτρέπει ο τύπος της άδειας διαμονής που κατέχουν καθώς και σε πρόσωπα που υποβάλουν ανακριβείς δηλώσεις, καθόσον οι εν λόγω παραβάσεις δεν δικαιολογούν το ύψος του προβλεπόμενου προστίμου.

Με τις **παραγράφους 17 και 18** εξορθολογίζεται η διαδικασία περί οικογενειακής επανένωσης κατ' εφαρμογή και της Οδηγίας 2003/86/ΕΚ του Συμβουλίου περί οικογενειακής επανένωσης.

Με την **παράγραφο 19** διευθετούνται ζητήματα αδειών διαμονής μελών οικογενείας Ελλήνων πολιτών.

Με τις **παραγράφους 20 και 21** τροποποιείται το άρθρο 90 του Ν. 4251/2014 προκειμένου για λόγους ίσης μεταχείρισης, να χορηγηθεί, με ρητή αναφορά στο νόμο, δικαίωμα απόκτησης του καθεστώτος του επί μακρόν διαμένοντος και στους ομογενείς.

Με την **παράγραφο 22** τροποποιείται το άρθρο 108 του Ν. 4251/2014 προκειμένου να εξορθολογιστεί η χορήγηση άδειας διαμονής δεύτερης γενιάς σε ενήλικες πολίτες τρίτων χωρών που γεννήθηκαν στην Ελλάδα ή έχουν ολοκληρώσει επιτυχώς έξι τάξεις ελληνικού σχολείου στην Ελλάδα.

Με την **παράγραφο 23** αντικαθίσταται το άρθρο 134 του Ν. 4251/2014 και διευρύνεται η σύνθεση της προβλεπόμενης στο εν λόγω άρθρο Επιτροπής για τη διασφάλιση αποτελεσματικότερης διαδικασίας.

Με τις **παραγράφους 24, 25, 26 και 27** ρυθμίζονται διαδικαστικά ζητήματα εφαρμογής ειδικών διατάξεων του Ν. 4251/2014. Με την **παράγραφο 28** του άρθρου 8 προβλέπεται μεταβατική διάταξη για οικογενειακή επανένωση.

Με τις **παραγράφους 29 και 30** εξορθολογίζεται το καθεστώς ανανεώσεων αδειών διαμονής για ανθρωπιστικούς λόγους υπό την ενιαία διαχείριση του Υπουργείου Εσωτερικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης

ΜΕΡΟΣ ΤΡΙΤΟ

ΑΛΛΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Με το **άρθρο 9** θεραπεύεται η εκ παραδρομής κατάργηση με το άρθρο 139 του ν.4251/2014 (ΦΕΚ Α'80), της παρ.10 του άρθρου 28 του ν.3613/2007 (ΦΕΚ Α'203), η οποία όριζε την Υπεύθυνη Αρχή του Ευρωπαϊκού Ταμείου Ένταξης Υψηλών Τρίτων Χωρών και του Ταμείου Προσφύγων, καθώς και τις Αρχές Διαχείρισης και Ελέγχου των τεσσάρων Ταμείων του γενικού προγράμματος "Αλληλεγγύη και Διαχείριση των

Μεταναστευτικών Ροών” της δημοσιονομικής περιόδου 2007 έως 2013 (Ευρωπαϊκό Ταμείο Ένταξης Υπηκόων Τρίτων Χωρών, Ευρωπαϊκό Ταμείο Προσφύγων, Ευρωπαϊκό Ταμείο Εξωτερικών Συνόρων και Ευρωπαϊκό Ταμείο Επιστροφής).

Με το **Άρθρο 10** θεσμοθετούνται οι αρμόδιες αρχές για την ένταξη της χώρας μας στο Πολυετές Χρηματοδοτικό Πλαίσιο 2014-2020 για το Ταμείο Ασύλου, Μετανάστευσης και Ένταξης [Asylum, Migration and Integration Fund-AMIF] και το Ταμείο Εσωτερικής Ασφάλειας [Internal Security Fund-ISF]).

Με το **άρθρο 11** εισάγονται διατάξεις σε τροποποίηση των διατάξεων του ν. 3907/2011, και αφορούν εναρμόνιση των διατάξεων του ν. 4251/2014 με το ν. 3907/2011, παροχή εξουσιοδοτήσεων προς έκδοση υπουργικών αποφάσεων για ρύθμιση επειγόντων ζητημάτων ειδικότερου χαρακτήρα, καθώς και αναστολής διαδικασίας επιστροφής σε ειδικότερες περιπτώσεις που χρήζουν προστασίας.

Με το **άρθρο 12** εισάγονται διατάξεις που αφορούν στο οργανωτικό πλαίσιο λειτουργίας των Υπηρεσιών Αλλοδαπών και Μετανάστευσης των Αποκεντρωμένων Διοικήσεων.

Το **άρθρο 13** ρυθμίζει θέματα σχετικά με το ειδικό Δελτίο Ταυτότητας Ομογενούς.

Το **άρθρο 14** αφορά στην ημερομηνία έναρξης ισχύος του νόμου

Ανάλυση κατ’ άρθρο

Άρθρο 9

Με το άρθρο 9 θεραπεύεται η εκ παραδρομής κατάργηση με το άρθρο 139 του ν.4251/2014 (ΦΕΚ Α΄80), της παρ.10 του άρθρου 28 του ν.3613/2007 (ΦΕΚ Α΄203), η οποία όριζε την Υπεύθυνη Αρχή του Ευρωπαϊκού Ταμείου Ένταξης Υπηκόων Τρίτων Χωρών και του Ταμείου Προσφύγων, καθώς και τις Αρχές Διαχείρισης και Ελέγχου των τεσσάρων Ταμείων του γενικού προγράμματος “Αλληλεγγύη και Διαχείριση των Μεταναστευτικών Ροών” της δημοσιονομικής περιόδου 2007 έως 2013 (Ευρωπαϊκό Ταμείο Ένταξης Υπηκόων Τρίτων Χωρών, Ευρωπαϊκό Ταμείο Προσφύγων, Ευρωπαϊκό Ταμείο Εξωτερικών Συνόρων και Ευρωπαϊκό Ταμείο Επιστροφής).

Οι εν λόγω Αρχές ορίζονται αναδρομικά λαμβανομένων υπόψη των μεταβολών που επήλθαν στους Οργανισμούς των Υπουργείων Οικονομικών, Εσωτερικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης και Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης. Αντιθέτως, δεν είναι απαραίτητος ο ορισμός, εκ νέου, της Υπεύθυνης Αρχής του Ταμείου Επιστροφών και του Ταμείου Εξωτερικών Συνόρων, δεδομένου ότι η νομοθετική διάταξη που όρισε τις ως άνω Υπεύθυνες Αρχές είναι εν ισχύ.

Δεδομένου ότι τα εν λόγω προγράμματα ολοκληρώνονται το έτος 2016, η επαναφορά

των ανωτέρω διατάξεων αποτελεί απαραίτητη προϋπόθεση για την εύρυθμη λειτουργία των Ταμείων αυτών, ενώ παράλληλα δίδεται η δυνατότητα ρύθμισης τυχόν περαιτέρω λεπτομερειών μέσω κοινών αποφάσεων των συναρμόδιων υπουργών.

Άρθρο 10

Η δημιουργία χαρτοφυλακίου μεταναστευτικής πολιτικής αποτελεί μείζονα μεταρρύθμιση μακροπρόθεσμου οφέλους για την ελληνική διοίκηση. Και αυτό, διότι αφενός θέτει υπό πολιτική εποπτεία αρμοδιότητες που ως σήμερα ανήκουν στην Ελληνική Αστυνομία, όπως η Υπηρεσία Ασύλου και η Υπηρεσία Πρώτης Υποδοχής, αλλά και διότι αντιμετωπίζει το μείζον ζήτημα της πολυδιάσπασης των σχετικών με τη μετανάστευση αρμοδιοτήτων σε διαφορετικά υπουργεία, γεγονός που, ανέκαθεν, δημιουργούσε διοικητικές αρρυθμίες και δημοσιονομικές επιπλοκές, σπατάλη πόρων και καθυστέρηση υλοποίησης πολιτικών. Ένα από τα μεγάλα προβλήματα που παρατηρήθηκαν έως τώρα, είναι η πολυδιάσπαση των Ευρωπαϊκών Ταμείων σε διαφορετικά υπουργεία. Για το λόγο αυτό, στην παράγραφο 7 α., προτείνεται ο ορισμός μιας ενιαίας Υπεύθυνης Αρχής υπό τον Υπουργό Εσωτερικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης για τη διαχείριση του Πολυετούς Χρηματοδοτικού Πλαισίου 2014-2020 (Ταμείο Ασύλου, Μετανάστευσης και Ένταξης [Asylum, Migration and Integration Fund-AMIF] και Ταμείο Εσωτερικής Ασφάλειας [Internal Security Fund-ISF]), ώστε να υπάρχει ενιαία εθνική στρατηγική και ενιαία πολιτική εποπτεία για την μέγιστη απορρόφηση των πόρων και για την αναζήτηση επιπροσθέτων πηγών συγχρηματοδότησης των δράσεων. Ο ορισμός της «Επιτελικής Δομής ΕΣΠΑ Υπουργείου Εσωτερικών», ως Υπεύθυνης Αρχής για άλλα χρηματοδοτικά προγράμματα εκτός ΕΣΠΑ, είναι σύμφωνος με τα οριζόμενα στην παρ.1 του άρθρου 16 «Επιτελικές Δομές Υπουργείων» και στην παρ. 1 περ. ζ' του άρθρου 17 «Αρμοδιότητες Επιτελικών Δομών» του ν. 4314/2014 (ΦΕΚ Α' 265).

Πρωτεύοντα ρόλο, για την επίτευξη μιας ενιαίας και αποτελεσματικής διαχείρισης, αναλαμβάνουν να επιτελέσουν οι Εντεταλμένες Αρχές και συγκεκριμένα, η Υπηρεσία Διαχείρισης Ευρωπαϊκών και Αναπτυξιακών Προγραμμάτων (Υ.Δ.Ε.Α.Π), η Υπηρεσία Διαχείρισης Ευρωπαϊκών Προγραμμάτων Ασύλου -Υποδοχής και Ένταξης και η Υπηρεσία Ασύλου. Με αυτή τη στρατηγική διαχείρισης, εξασφαλίζεται ταυτόχρονα, τόσο η συμπληρωματικότητα των δράσεων ανά άξονα προτεραιότητας και η ανάπτυξη της πολιτικής των κυρίων εμπλεκόμενων Υπουργείων μέσω της χρηματοδότησης αντίστοιχων δράσεων, όσο και η ανάγκη κεντρικής και ενιαίας διαχείρισης και ελέγχου όλων των πτυχών της μετανάστευσης. Για τη διασφάλιση του Δημοσιονομικού Ελέγχου, ορίζεται ως Αρχή Ελέγχου, για την περίοδο 2014-2020, η Επιτροπή Δημοσιονομικού Ελέγχου (Ε.Δ.Ε.Λ) / Γενική Δ/ση Δημοσιονομικών Ελέγχων, η οποία ασκεί τις αρμοδιότητες της σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στον Ν. 4314/2004 (ΦΕΚ Α' 265) και στα άρθρα 42 και 46 του Π.Δ. 111/2014 «Οργανισμός Υπουργείου Οικονομικών» (ΦΕΚ Α' 178) .

Η σύσταση και συγκρότηση της ως άνω Υπεύθυνης Αρχής και ο ορισμός της Αρχής

Ελέγχου και των Εντεταλμένων Αρχών, αποτελεί επιτακτική ανάγκη, καθώς ο πολιτικός διάλογος που έχει ξεκινήσει με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή για την ένταξη της χώρας μας στο Πολυετές Χρηματοδοτικό Πλαίσιο 2014-2020 (Ταμείο Ασύλου, Μετανάστευσης και Ένταξης [Asylum, Migration and Integration Fund-AMIF] και Ταμείο Εσωτερικής Ασφάλειας [Internal Security Fund-ISF]) έχει προσωρινά σταματήσει. Αυτό έχει ως αποτέλεσμα την καθυστέρηση εκπόνησης και έγκρισης των εθνικών προγραμμάτων του νέου Πολυετούς Προγράμματος και της συνεπακόλουθης χρηματοδότησής τους από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, τη δημιουργία χρηματοδοτικού κενού καθώς τα προηγούμενα χρηματοδοτικά προγράμματα λήγουν στις 30.06.2015, με ορατό τον κίνδυνο επιβάρυνσης του κρατικού προϋπολογισμού.

Δεδομένου ότι τα ως άνω χρηματοδοτικά πλαίσια ορίζουν επιλεξιμότητα δαπανών για το χρονικό διάστημα από 01.01.2014, με την προϋπόθεση ότι οι δαπάνες έχουν καταβληθεί από μία Υπεύθυνη ή Εντεταλμένη Αρχή που έχει ορισθεί τυπικά και διαθέτει πιστοποιημένο σύστημα διαχείρισης, ο ορισμός της αποτελεί άμεση προτεραιότητα. Ως εκ τούτου, ο ορισμός της Υπεύθυνης Αρχής, καθώς και ο ορισμός ή και η συγκρότηση των λοιπών Εντεταλμένων Αρχών, οι οποίες στη συνέχεια πρέπει να αξιολογηθούν ως προς τη συμμόρφωση με τα κριτήρια ορισμού τους που θέτουν οι ευρωπαϊκοί κανονισμοί, αποτελεί αναγκαία προϋπόθεση για την εξασφάλιση των απαραίτητων χρηματοδοτικών εργαλείων για την άσκηση της μεταναστευτικής πολιτικής. Επιπροσθέτως, ήδη από το Νοέμβριο του 2014, έχει κατ' επανάληψη επισημανθεί από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, ότι οι αρμόδιες αρχές έπρεπε να έχουν συσταθεί και αξιολογηθεί από την Αρχή Ελέγχου προκειμένου να ολοκληρωθεί ο πολιτικός διάλογος και να υποβληθεί το Ελληνικό πρόγραμμα, όπως προβλέπεται από την Υπεύθυνη Αρχή μέσω του SFC 2014 και σύμφωνα με τον οριζόντιο Κανονισμό 514/2014 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 16ης Απριλίου 2014, για την υποβολή και τη διαχείριση των ως άνω Χρηματοδοτικών Πλαισίων .

Άρθρο 11

Με το άρθρο 11, τροποποιούνται οι διατάξεις των άρθρων 21, 22, 36, 37 και 41 του ν.3907/11 οι οποίες αφορούν κυρίως σε θέματα επιδόσεων απορριπτικών αποφάσεων που έχουν ενσωματωμένες αποφάσεις επιστροφής, ορισμού ημερομηνιών και λοιπά ζητήματα, προκειμένου να εναρμονισθούν με αντίστοιχες διατάξεις του Κώδικα, ζητήματα που αφορούν το καθεστώς αναβολής απομάκρυνσης πολιτών τρίτων χωρών των οποίων είναι ανέφικτη η απομάκρυνση από τη χώρα, ζητήματα παροχής προσωρινής προστασίας και προσδιορισμού ηλικίας ανηλίκων αιτούντων, καθώς και ζητήματα απαγόρευσης σε κατηγορίες περιπτώσεων που χρήζουν προστασίας.

Άρθρο 12

Με το άρθρο 12 ρυθμίζονται διαδικαστικά θέματα που αφορούν στον οργανισμό της

Αποκεντρωμένης Διοίκησης Αττικής, που κρίνονται αναγκαία προκειμένου να μην υπάρξουν προβλήματα στην εξυπηρέτηση των πολιτών τρίτων χωρών και δυσλειτουργίες των υπηρεσιών, μέχρι την έκδοση των απαιτούμενων αποφάσεων.

Άρθρο 13

Με το άρθρο 13 επιχειρείται να λυθεί το πρόβλημα που έχει δημιουργηθεί σε πολλές περιπτώσεις ομογενών εξ Αλβανίας οι οποίοι αποκτούν την ελληνική ιθαγένεια. Σε περίπτωση που οι συγκεκριμένοι είναι έγγαμοι με αλλογενείς αλλοδαπούς, οι τελευταίοι υποχρεούνται να παραδώσουν το Ειδικό Δελτίο Ταυτότητας Αλλογενούς Συζύγου Ομογενούς και να υπαχθούν στις κοινές διατάξεις περί αδείας διαμονής αλλοδαπών. Με την παρούσα ρύθμιση δίνεται η δυνατότητα διατήρησης του ήδη εκδοθέντος δελτίου που διευκολύνει την ενότητα της οικογένειας.

Άρθρο 14

Με το άρθρο 14 ρυθμίζονται ζητήματα έναρξης ισχύος του νόμου.